

Møteinnkalling

Til: Instituttstyret

Kopi til: Instituttledelsen ved ILU

Om: Styremøte ved Institutt for lærerutdanning

Møtetid: Torsdag 15.12.2022
kl. 09.00-14.00

Møtested: Kalvskinnet E.C. Dahls gate 10 3. etasje
[Møterom 302 Valentine Smith](#)

Eksterne styremedlemmer:

Arve Thorshaug (styreleder), rektor, Nesheim skole, Levanger
Kristin Bratberg Røe, rektor, Eberg barneskole, Trondheim

Styremedlem, studentrepresentanter:

Sharmika Raventhiran
Amanda Fagerland Farrag

Styremedlem, representanter fra fast vitenskapelig ansatte:

Mari Nygård
Unni Eikeseth
Jørgen Klein

Styremedlem, representant fra midlertidig vitenskapelig ansatte:

Martin Veier-Olsen

Styremedlem, representant fra teknisk-administrativt ansatte:

Sunniva Saksvik

Fra instituttledelse og -administrasjon:

Ingfrid Thowsen, Ola Harstad, Ruth Grütters, Charlotte Gaertner, Øystein Wormdal, Dennis Gudim og Anita I. Brækken (protokollfører)

Meldt forfall:

Herman Nesse, styremedlem fra studentene

Anneke M. A. Kneppers, styremedlem fra midlertidig vitenskapelig ansatte

Postadresse

Institutt for lærerutdanning,
NTNU

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Anita I. Brækken

anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

Godkjenning av **innkalling** og saker til eventuelt.

VEDTAKSSAKER

ILU 34/22 Tidsramme kl. 09.00-10.30
Kvalitetsmelding og studieporteføljeutvikling
Hensikt: Styret vedtar ILUs planer for porteføljeutvikling.
Forslag til vedtak er beskrevet i saksnotatet.
Vedlegg:

- Saksnotat med vedlegg

ILU 35/22 Tidsramme kl. 10.45-11.30
Årsplan 2023
Hensikt: Styret vedtar årsplanen for ILU for 2023.
Forslag til vedtak er beskrevet i saksnotatet.
Vedlegg:

- Saksnotat med vedlegg

DISKUSJONSSAKER

ILU 36/22 Tidsramme kl. 12.30-12.45
Strategisk personalplan – status og plan/prosess for revidering vår 2023
Hensikt: Vi planlegger revidering av SPP 2023-2028
Vedlegg:

- Saksnotat med tidslinje

ILU 37/22 Tidsramme kl. 12.45-13.05
Aasen-utvalget og opptak til lærerutdanning
Hensikt: Instituttstyret diskuterer Opptaksutvalgets (Aasen-utvalget) rapport som ble offentliggjort den 1. desember.
Vedlegg:

- Saksnotat

ORIENTERINGSSAKER

ILU 38/22 Tidsramme kl. 13.15-13.45
Orientering om virksomheten
Hensikt: Instituttledelsen orienterer om aktuelle saker og nyheter.

- Endringer i administrasjonen fra nyttår
- Organisasjonsutviklingsprosjekt administrasjonen og utlysning av avdelingsledere

- Innføring av BOTT ØL og belastning særlig på administrativt ansatte
- Årsrapportering for 2022
- Rektorvedtak miljøansvarlige reiser
- NOKUT informasjonsmøte om evaluering av grunnskolelærerutdanningen
- Workshop planlegging av Åre-seminar i ledergruppen
- Status interne kvalifiseringsstipend
- Forslag fra SU-fakultetet i samarbeid med andre fakultet om «Fellesskap» som nytt tematisk satsningsområde (TSO) på NTNU
- Tildeling strategiske forskningsmidler
- SU-fakultetet avslutter samarbeidet med Forandringsfabrikken innenfor utdanning/undervisning

VEDTAKSSAK

ILU 39/22

Protokoll fra styrets møte 15.12.22

Forslag til vedtak:

- «Instituttstyret vedtar protokoll fra møtet 15. desember 2022.»

EventueltTidsramme inkl. protokoll er
kl. 13.45-14.00

Vi tar forbehold om endringer i tidsplanen.

Instituttstyret ILU

Sak ILU 34/22 Kvalitetsmelding og studieporteføljeutvikling

Hensikt: Kvalitetsmelding og utvikling av studieporteføljen er to rullerende prosesser som inngår i NTNUs årshjul for utdanningskvalitet. Instituttet leverte våre innspill til SU-fakultetet 18. november, og saken behandles i fakultetsstyret 9. desember. I denne saken får instituttstyret lagt fram for vedtak ILUs planer for porteføljeutvikling. ILUs innspill til kvalitetsmelding er også vedlagt saken.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret ber instituttleder om å følge opp planene for utvikling av studieporteføljen, med mål om å sikre en økonomisk bærekraftig studieportefølje og gjøre instituttet i stand til å følge opp fremtidige satsinger innen videreutdanning for lærere:

- 1) Videreføre arbeidet med å revidere studieplanen og å opprettholde MDID med to studieretninger. Arbeidsgruppen gis mandat til å foreslå ny studieplan og organisering av studiet, med mål om å styrke utdanningens økonomiske bærekraft og arbeidsrelevans og å gjøre utdanningen attraktiv som videreutdanning for lærere. Innenfor den reviderte studieplanen skal yrkesdidaktikk ivaretas som egen studieretning. Siste opptak etter dagens studieplan vil være i 2023. Ny studieplan skal iverksettes fra 2024.
- 2) Fortsette arbeidet med å utrede grunnlaget for å opprette mat og helse som fag i grunnskolelærerutdanningene.
- 3) Avvente opprettelse av Master in Educational Studies.
- 4) Undersøke om det er grunnlag for å utvikle et nytt PPU-tilbud i utøvende musikk, i samarbeid med Institutt for musikk.»

Vedlegg:

- Notat: Utvikling av studieporteføljen ved ILU fra 2024
- ILUs innspill til kvalitetsmelding og planer for porteføljeutvikling

Postadresse7491 Trondheim
Norway**Org.nr. 974 767 880**postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu**Besøksadresse**

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Charlotte Gaertner

Utvikling av studieporteføljen ved ILU fra 2024

Saken bygger på og følger opp tidligere styrebehandlinger:

- Diskusjonssak om studiekvalitet og porteføljeutvikling, sak ILU 4/22
- Vedtak om Master in Educational Studies, ILU 25/22. Vedtaket: «Instituttstyret gir sin tilslutning til at instituttet fortsetter utredningsarbeidet med den internasjonale masterutdanningen Master in Educational Studies. Styret ber om en selvstendig utredning av konsekvensene og mulighetene for de ulike fagretningene i Master i fagdidaktikk (MDID).»
- Diskusjonssak om mat og helse som studieretning i GLU, ILU22/22
- Diskusjonssak om SPP og langtidsbudsjett, ILU 31/22

Innledningsvis presenterer vi noen aktuelle politiske signaler og problemstillinger vi må ta hensyn til i utviklingen av studieporteføljen. Deretter gjør vi rede for de fire forskjellige studietilbudene hvor ILU har arbeidet med eller har planer om å opprette eller legge ned studieprogram og/eller fagretninger innenfor studieprogram. I beskrivelsen av hvert av studieprogrammene gjør vi rede for bakgrunn, strategiske avveininger ut fra politiske signaler og ILUs samfunnsoppdrag og økonomiske vurderinger. Vi beskriver også hvordan instituttet kan arbeide videre med utvikling innenfor hvert at studieprogrammene fram mot 2024.

Oppsummering: anbefalte endringer fra studieåret 2024–25

Instituttleder anbefaler følgende større endringer i ILU studieportefølje fra studieåret 2024–25 og planer for utvikling av studieporteføljen på lengre sikt:

- 1) Instituttleder anbefaler å videreføre arbeidet med å revidere studieplanen og å opprettholde MDID med to studieretninger. Arbeidsgruppen gis mandat til å foreslå ny studieplan og organisering av studiet, med mål om å styrke utdanningens økonomiske bærekraft og arbeidsrelevans og å gjøre utdanningen attraktiv som videreutdanning for lærere. Innenfor den reviderte studieplanen skal yrkesdidaktikk ivaretas som egen studieretning. Siste opptak etter dagens studieplan vil være i 2023. Ny studieplan skal iverksettes fra 2024.
- 2) ILU fortsetter arbeidet med å utrede grunnlaget for å opprette mat og helse som fag i grunnskolelærerutdanningene.
- 3) ILU avventer opprettelse av *Master in Educational Studies*.
- 4) ILU undersøker om det er grunnlag for å utvikle et nytt PPU-tilbud i utøvende musikk, i samarbeid med Institutt for musikk. Instituttene oppnevner en arbeidsgruppe og utformer mandat som gir føringer for utviklingsarbeidet.

Overordnede signaler og problemstillinger som ligger til grunn for den strategiske utviklingen av studieporteføljen

De politiske signalene i sektoren er tydelige: Vi må forvente stagnasjon eller nedgang i bevilgninger framover. ILUs langtidsbudsjett for perioden 2022–2032 viser en tydelig stagnasjon i økonomien ved instituttet, som medfører at handlingsrommet vårt blir klart strammere enn hva instituttet har vært vant med siden 2017. Dette bildet gjelder også for NTNU som organisasjon. Samtidig har antall studenter ved NTNU økt mer enn basisbevilgningene tilsier de siste årene. Dermed er det sannsynlig at NTNU framover må omdisponere eksisterende studieplasser i forbindelse med krav til institusjonene om å dimensjonere studietilbudene i tråd med samfunnets behov for kompetanse. Med dette som bakgrunn anser vi det som lite sannsynlig at ILU vil få tildelt midler til nye

studieplasser fremover. Til sammen innebærer disse faktorene at det er lite realistisk å legge opp til vekst i utviklingen av ILUs studieportefølje, og at prioritering blir enda viktigere enn før.

Økonomisk bærekraft er også et av kvalitetsområdene i [NTNUs politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen](#). Dette innebærer at alle studieprogram i utgangspunktet skal være fullfinansierte. Det kan likevel være åpning for å opprettholde eller etablere tilbud som isolert sett ikke er økonomisk bærekraftige, for eksempel dersom de er av *særlig strategisk betydning* for instituttet, fakultetet eller NTNU. Gjennomgang av studieporteføljen med tanke på økonomisk bærekraft løftes også frem i SU-fakultetets kvalitetsmelding for utdanning.

Et annet prinsipp i NTNUs porteføljepolitikk er samordning og samarbeid fremfor intern konkurranse. Tverrfaglighet, samarbeid om studietilbud og samhandling på tvers av fag og profesjoner er sentrale stikkord også i [langtidsplanen for forskning og høyere utdanning](#).

Det er fra flere hold også tydelige forventninger til at institusjonene skal møte behovene for livslang læring og legge til rette for desentrale og fleksible utdanningstilbud (for eksempel i Hurdalsplattformen og langtidsplanen). Dette er ikke minst aktuelt for lærerutdanninga. Mulige nye modeller for hvordan de etablerte utdanningsinstitusjonene kan tilby desentral lærerutdanning er satt på dagsorden, og vil kunne ha store konsekvenser for ILU og kreve omprioritering av ressurser. ILU er allerede en stor tilbyder av etter- og videreutdanning for lærere, og det vil være forventninger til at vi videreutvikler våre tilbud i tråd med nye nasjonale strategier og planer for etter- og videreutdanning også framover.

I den nylig publiserte [NOU 2022: 13 Med videre betydning](#) foreslås det for eksempel et nasjonalt system med fire karriereveier for alle som arbeider med barn og elever i barnehage og skole (både lærere og andre ansatte). Disse er tenkt å inkludere videreutdanningstilbud på 60 studiepoeng på masternivå. Det er foreløpig uvisst hva som blir de politiske konsekvensene av utredningen, men det er uansett åpenbart at ILUs kompetanse og erfaring med masterutdanning for lærere, både gjennom MDID og dets forløpere og gjennom lærerspesialistutdanningene, vil være viktig å bygge på i utviklingen av etter- og videreutdanning framover.

Vi nevner også [NTNUs internasjonale utviklingsplan](#) som et bakteppe. Her trekkes det blant annet fram som et mål at alle NTNUs institutter skal ha et fagmiljø på et høyt internasjonalt nivå, og at digitale løsninger skal være en del av det internasjonale utdanningstilbudet ved NTNU.

Samlet sett innebærer de politiske signalene og føringene at ILU må prioritere tydeligere hvordan vi skal benytte våre ressurser framover. Vi må gjøre helhetlige vurderinger ut fra kunnskap og forventet utvikling av økonomiske rammebetingelser, myndighetskrav og -forventninger samt til ILUs samfunnsoppdrag og strategi.

Vurderinger av de enkelte studietilbudene

Master i fagdidaktikk (MDID)

Instituttleders anbefaling

Instituttleder anbefaler å videreføre arbeidet med å revidere studieplanen og å opprettholde MDID med to studieretninger. Arbeidsgruppen gis mandat til å foreslå ny studieplan og organisering av studiet, med mål om å styrke utdanningens økonomiske bærekraft og arbeidsrelevans og å gjøre utdanningen attraktiv som videreutdanning for lærere. Innenfor den reviderte studieplanen skal yrkesdidaktikk ivaretas som egen studieretning. Siste opptak etter dagens studieplan vil være i 2023. Ny studieplan skal iverksettes fra 2024.

Bakgrunn

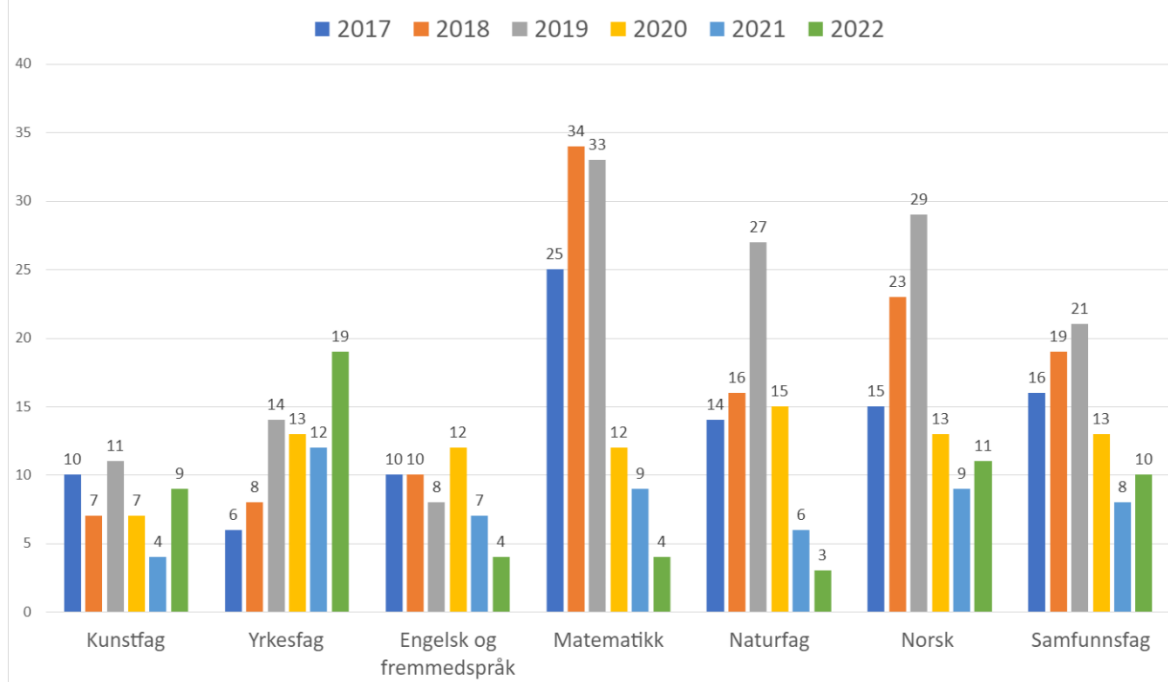
Master i fagdidaktikk (MDID) er et toårig masterprogram som har sju ulike studieretninger med fag- og yrkesdidaktikk som hovedprofil. Opprettelsen av MDID ble vedtatt av ILU-styret i april 2019, med oppstart for første studiekull høsten 2020.

Studieprogrammet er en videreføring av fem masterprogram fra fagmiljøene ved tidligere Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) og Program for lærerutdanning (NTNU), med opprinnelse tilbake til henholdsvis 2005 og 2006/2007. I styresak 2/2019 (7. feb. 2019) innstilte Instituttstyret ved ILU på at mastertilbudene skulle opprettholdes som en ordinær masterutdanning, men i en mer samordnet og kostnadseffektiv form og med en midlertidig varighet. Opprettelsen av det nye programmet ble strategisk begrunnet med intensjoner i fusjonsplattformen. Det ble lagt vekt på faglig integrasjon mellom lærerutdanningsmiljøene og at en masterutdanning i fagdidaktikk rettet mot trinn 1–13 ville inngå som et viktig supplement til disiplinfaglige masterutdanninger og trinninnrettet lærerutdanning. Det ble også fremhevet at NTNU har et særlig ansvar for å videreføre tilbudene i kunstfagdidaktikk og yrkesdidaktikk, som er fagområder NTNU har særlig ansvar for på grunn av våre fagmiljøer og fordi det er få tilsvarende tilbud nasjonalt.

De fagdidaktiske masterutdanningene som var forløperne til MDID, rekrutterte i stor grad studenter direkte fra fireårig grunnskolelærerutdanning. Da MDID ble opprettet, var det et viktig moment at studentene fra fireårig GLU skulle ha et mastertilbud etter fullført utdanning ved overgangen til femårig GLU. I det lå det også en forventning om at interessen for de skolefaglige studieretningene raskt ville avta med innføringen av grunnskolelærerutdanning som masterutdanning. I vedtaket fra ILU-styret om opprettelse av MDID er det derfor presisert at instituttet etter opptaket i 2021 skulle vurdere «en mulig videreføring eller overgang til erfaringsbasert mastergrad først og fremst for studieretningene innen skolefag». Det ble også presisert at det var behov for å styrke rekrutteringsarbeidet.

Med innføringen av femårig grunnskolelærerutdanning har MDID som forventet mistet mye av sitt rekrutteringsgrunnlag, spesielt for studieretningene innen skolefagene norsk, matematikk, engelsk- og fremmedspråk, naturfag og samfunnsfag. Diagrammet under viser opptakstall i perioden 2017–2022*. For studieretningene kunstfagdidaktikk og yrkesdidaktikk er bildet mer sammensatt – kunstfagdidaktikk har hatt relativt jevn rekruttering gjennom denne perioden, og rekrutteringen til yrkesdidaktikk har hatt en økning. Disse to studieretningene skiller seg også fra de øvrige ved at de har andre primære rekrutteringsgrunnlag enn lærere med fireårig grunnskolelærerutdanning.

Opptak to-årige mastere 2017-2022

* Årene 2017-2019 viser opptakstallene for Master i fag- og yrkesdidaktikk og læreprofesjon (MFAGD), Master i matematikdidaktikk trinn 1-7 og trinn 5-10 (LTMAGMA1 og LTMAGMA5) og Master i norskdidaktikk trinn 1-7 og trinn 5-10 (LTMAGNO1 og LTMAGNO5). Årene 2020-2022 viser opptakstallene for Master i fagdidaktikk (MDID).

Av diagrammet går det frem at rekrutteringspotensialet for tilbudet langt på vei ble tatt ut i 2018 og 2019, i tråd med forutsetningene som lå til grunn for opprettelsen av et midlertidig tilbud.

Det første studentkullet i MDID fullførte etter normert tid våren 2022. Av de 88 studentene som ble registrert på studiet høsten 2020 er det 48 studenter som har fullført utdanningen, som gir en gjennomføringsprosent på 55 % etter normert tid. Av det første kullet er det fremdeles 19 aktive studenter ett semester etter normert tid, mens 21 studenter har sluttet. Det gir en frafallsprosent på 24 %.

Høsten 2021 startet det 55 studenter. Så langt er det et frafall på 7 %, mens en student har fullført studiet før normert tid. Det er fremdeles 50 aktive studenter i dette kullet¹.

Strategiske vurderinger

Å endre organiseringen og innretningen i MDID er i tråd med vilkårene da instituttstyret vedtok å opprette programmet i sak ILU 6/19 opprettelsen. Da ba styret om at instituttet skulle vurdere en mulig videreføring eller overgang til erfaringsbasert mastergrad etter opptakene i 2020 og 2021, først og fremst for studieretningene innen skolefag. Ved å redusere omfanget av MDID fra sju til to studieretninger, kan instituttet frigjøre ressurser til å utvikle eller styrke andre studietilbud eller aktiviteter, i tråd med myndighetssignaler og ILUs egne strategiske prioriteringer. I en situasjon der bevilgningsøkonomien blir mindre, er det viktig at ILU prioriterer ressurser til å utvikle utdanningstilbud finansiert som bidrags- og oppdragsaktivitet. Når det gjelder endring til erfaringsbasert masterutdanning, er instituttleders vurdering at det ikke er hensiktsmessig, ettersom det vil ekskludere deler av studentgrunnet.

¹ Tallene om gjennomføring og frafall er hentet fra NTNUs system for virksomhetsstyring BEVISST.

Den viktigste innvendingen mot å utvikle fem av sju studieretninger, er at instituttets mastertilbud rettet mot lærere med tre- eller fireårig grunnskolelærerutdanning, vil bli redusert. Samtidig må dette ses i sammenheng med instituttets øvrige masterutdanninger (Master i pedagogikk for lærere, Master i skoleutvikling og utdanningsledelse), andre videreutdanningstilbud på masternivå og hvilken innretning MDID vil få med den reviderte studieplanen. Vi forventer at det i løpet av de neste årene vil komme en ny statlig ordning for videreutdanning for lærere på masternivå, som erstatning for lærerspesialistutdanningen og som oppfølging av anbefalingene i *NOU 22: 13 Med videre betydning*. Det er viktig for ILU å kunne bruke ressurser og kompetanse fra fagmiljøene som har drevet masterutdanningene i fagdidaktikk i utviklingen av nye tilbud innenfor ordningene som kommer.

Selv om vi reduserer omfanget av MDID til to studieretninger, må ILU fortsette arbeidet med å utvikle innretningen og organiseringen i studieprogrammet. Det står fast at vi skal opprettholde tilbud i kunstfagdidaktikk og yrkesdidaktikk, og det videre arbeidet med studieplanrevisjon vil vise om det er mulig å også opprettholde et tilbud som kan rekruttere bredere. Utdanningen må uansett endres slik at den blir mer attraktiv og bedre tilpasset lærere som målgruppe, for eksempel som deltidsstudium og/eller med økt bruk av digitale samlinger. En mulighet som er foreslått fra studieprogramleder, er å innføre en tematisk innretning av utdanningen. En slik løsning vil kunne gjøre det mulig å opprettholde et bredt tilbud i fagdidaktikk, selv om vi avvikler dagens studieretninger. Det vil også legge til rette for mulige koblinger med en eventuell internasjonal masterutdanning på et senere tidspunkt. Under beskriver vi nærmere noen mulige videre retninger for MDID.

Økonomiske vurderinger

Master i fagdidaktikk ble opprettet uten basisfinansiering. Det betyr at programmet gir inntekt til ILU gjennom studiepoengproduksjon og kandidatproduksjon, såkalt resultatbevilgning.

Det var først og fremst strategiske vurderinger som lå til grunn da MDID ble opprettet i 2019, og det var allerede ved opprettelsen klart at programmet innebærer en betydelig kostnad for ILU. Inntekter og kostnader ble den gang beregnet ut fra opptakstallene fra 2018, med ca. 120 studenter totalt. Ved full opptrapping av programmet ble det beregnet en kostnad på 16,3 millioner kroner årlig, mens resultatbevilgningen ble stipulert til 7,85 millioner kroner årlig. Programmet ble altså planlagt finansiert med 8,45 millioner kroner av ILUs øvrige inntekter.

Siden 2018 er opptaket til studietilbudet mer enn halvert, og vi har gjort nye beregninger av kostnader og inntekter ut fra to scenarier:

- 1) Studenttall fra 2021, med alle studieretninger.
- 2) Studenttall fra 2021, med studieretningene yrkesdidaktikk og kunstfagdidaktikk.

Inntekter

For å regne ut studiepoengproduksjonen har vi brukt reelle tall fra DBH for 2021. Disse er fordelt pr. emne og presenteres omregnet til studiepoengenheter (1 SPE = 60 studiepoeng pr. student pr. kalenderår). Oppsummert pr. fag, ser fordeling for SPE slik ut (eksperter i team og fellesemner er skilt ut på egne linjer):

Studieretning	Sum SPE 2021
Ekspert i Team	11,50
Engelsk- og fremmedspråkdidaktikk	7,38
Fellesfag	33,42
Kunstfagdidaktikk	2,63
Matematikdidaktikk	5,50
Naturfagdidaktikk	8,00
Norskdidaktikk	4,88
Samfunnsfagdidaktikk	4,88
Yrkesdidaktikk	7,00
Grand Total	85,17

For å regne ut kandidatproduksjon, bruker vi antall aktive studenter på programmet pr. dags dato. Fordeling pr. fag er som følgende:

Studieretning	Opptak 2021	Aktive per 27.10.22
Matematikdidaktikk	9	7
Norskdidaktikk	9	9
Samfunnsfagdidaktikk	8	7
Naturfagdidaktikk	6	5
Engelsk- og fremmedspråkdidaktikk	7	6
Kunstfagdidaktikk	4	4
Yrkesdidaktikk	12	13
Totalt	55	51

Dette gir oss grunnlag for å regne ut totale inntekten for hele programmet. Vi bruker følgende kronesatser: 1 SPE = 43 200 kr og 1 kandidat = 14 534 kr (begge er dagens satser fra instituttets finansieringsmodell VFM). Merk at Ekspert i Team og fellesfagene gir kun studiepoengsproduksjon og ikke kandidatorproduksjon.

Studiepoengproduksjon: 1 SPE = 43 200 kr.		
Studieretning/fag	Sum SPE 2021	Beløp 2021
Ekspertes i Team	11,50	496 800,00
Engelsk- og fremmedspråkdidaktikk	7,38	318 600,00
Fellesfag	33,42	1 443 599,97
Kunstfagdidaktikk	2,63	113 400,00
Matematikdidaktikk	5,50	237 600,00
Naturfagdidaktikk	8,00	345 600,00
Norskdidaktikk	4,88	210 600,00
Samfunnsfagdidaktikk	4,88	210 600,00
Yrkesdidaktikk	7,00	302 400,00
totalt	85,17	3 679 199,97

Kandidatproduksjon: 1 kandidat = 14 534 kr.		
Studieretning	Antall aktive studenter	Beløp 2021
Matematikdidaktikk	7	101 738,00
Norskdidaktikk	9	130 806,00
Samfunnsfagdidaktikk	7	101 738,00
Naturfagdidaktikk	5	72 670,00
Engelsk- og fremmedspråkdidaktikk	6	87 204,00
Kunstfagdidaktikk	4	58 136,00
Yrkesdidaktikk	13	188 942,00
totalt	51	741 234,00

SUM pr. år	4 420 433,97
SUM 2 år (hele programmet)	8 840 867,94

Programmet genererer i alt **8 840 868 kr.** i inntekter gjennom nåværende finansieringsmodell (baser på 2021 DBH-tall).

Kostnader

Kostnadene knyttet til drift av program oppstår primært som resultat av undervisningsaktivitet og er uttrykt i timerressurs tildelt gjennom interne ordninger. Tildelt timerressurs er knyttet til emnetype (fagspesifikke eller felles), behov for veiledning/sensur pr. student (masteroppgave). I tillegg, tildeles det ekstra timerressurser for emneansvar, programkoordinering og studieprogramledelse.

Timeressursen for hele programmet totalt ser slik ut:

	Totalt tildelt timer ressurs		Mate matikk	Norsk	Samfunnsfag	Naturfag	Engelsk og fremmed-	Kunstfag	Yrkesfag	SUM	Kommentar
		Antall studenter - opptak 2021	9	9	8	6	7	4	12	55	
		Antall studenter - aktive 2021	7	9	7	5	6	4	13	51	
Overordnet timeressurs		Antall emneansvarlige	4	4	6	6	6	4	4	34	
		Antall emneansvarlige (felles)		1	2	1				4	se fordeling under
	335	Studieprogram-leder						335		335	Hele ressursen ligger hos KKI (T.P. Østern)
	270	Koordinering	45	45	45	45	45	45	0	270	Alle seksjoner deler på ressursen (unntatt FYSU)
30	Timeressurs emneansvarlige	120	150	240	210	180	120	120	1 140	30 t. pr. person	
Studie år	Studie poeng	Emne									
2.året	45	MA-oppgave - fagspesifikke	542	542	482	362	422	241	723	3 315	53 t. for veiledning + 12 t. for sensur pr. student, justert for frafall
	735	15 Akademisk skriving/lesing	105	105	105	105	105	105	105	735	Emneansvar hos NOR (H. Otnes)
1.året	7,5	Fagspesifikke emner	110	110	110	110	110	110	130	790	110 t. pr. fag for grupper under 10, og 130 t. pr. fag for grupper over 10 studenter
	7,5	Fagspesifikke emner	110	110	110	110	110	110	130	790	
	7,5	Fagspesifikke emner	110	110	110	110	110	110	130	790	
	7,5	Fagspesifikke emner	110	110	110	110	110	110	130	790	
	7,5	Fagspesifikke emner	110	110	110	110	110	110	130	790	
	710	15 Vitenskaosteori og metode	101	101	101	101	101	101	101	710	Emneansvar hos SAM (O. Storstad)
770	7,5 EIT	110	110	110	110	110	110	110	770	Emneansvar hos NAT, SAM, PED (Cwyn, Klein, Rapp)	
	120		1 574	1 604	1 634	1 483	1 513	1 273	1 810	11 225	

Som tabellen viser, ble det tildelt 11 225 timer i timeressursplanen for 2021-kullet (55 studenter opptak/51 studenter aktive). For å regne ut total timeressurs som skal knyttes programmet, legges forskningstid og behov for vikarer/erstattere til den tildelte timeressursen (faktor 2). Det totale timetallet (22 450 timer) utgjør 13,36 årsverk (ett årsverk er 1680 timer). Lønnskostnadene er beregnet ut fra en snittlønn på 550 kr pr. time, inkludert sosiale kostnader. Videre for å få endelige kostnad legges administrasjonstid og indirekte kostnader til (vi bruker faktor på 1,2).

Total tidsbruk inkl. forskningstid	22 450,00
Omregnet til årsverk	13,36
Lønnskostnader (inkl. sosiale kostnader)	12 347 500,00
Totale lønnskostnader (inkl. sos. Kost.) + adm./indirekte kostnader	14 817 000,00

Totale kostnader for hele programmet slik den driftes pr. i dag er **14 871 000 kr.**

Sammenstilling

Basert på utregningene over, kan vi sammenstille inntektene og kostnadene for å finne ut hvordan økonomien i programmet er i dag

Pr. i dag (basert på 2021-tall)	
Inntekter:	8 840 867,94
Kostnader:	14 817 000,00
Resultat:	- 5 976 132,06

Pr. i dag drives MDID-programmet med ca 5,9 millioner i underskudd for hvert 2-års syklus.

Videre utvikling av MDID fram mot 2024

Det har lenge vært tydelig at MDID ikke kan videreføres med dagens studieplan, og fagmiljøet satte i gang et utviklingsarbeid for å revidere studieplanen tidlig våren 2022. Når vi nå vedtar å videreføre studieprogrammet med to studieretninger fra 2024, er det åpenbart at dette utviklingsarbeidet må fortsette fram mot fristen for studieplaninnmelding høsten 2023, ut fra et revidert mandat. Viktige mål for studieplanrevisjonen er å organisere programmet som en reell videreutdanning rettet mot

lærere, styrke programmets arbeidslivsrelevans som en masterutdanning i fagdidaktikk og derigjennom styrke rekruttering og økonomisk bærekraft i utdanningen.

Enkelte emner i MDID brukes også av studenter fra andre studieprogrammer. Blant annet er det studenter på femårig lektorutdanning som følger enkeltemner fra MDID som forberedelse til fagdidaktisk rettede masteroppgaver. I den videre utviklingen bør instituttet også søke å ivareta denne studentgruppen, enten ved å opprettholde enkeltemner eller gjennom nye måter å organisere undervisningen i MDID.

Master in Educational Studies (MES)

Instituttleders anbefaling

Instituttleder anbefaler at ILU avventer opprettelse av *Master in Educational Studies*.

Bakgrunn

Ei arbeidsgruppe har levert en rapport om muligheten for å opprette et nytt internasjonalt masterprogram ved ILU, *Master in Educational Studies (MES)*. Det foreslåtte programmet har en tematisk innretning², men med utdanning som «kjerne». På denne måten legges det til rette for tverrfaglighet og samarbeid på tvers av faggrenser og involvering av alle fagseksjonene på ILU. I rapporten vektlegges behovet for bruk av tid, ressurser og forankring i hele organisasjonen for å lykkes i arbeidet med opprettelsen.

Målgrupper for den foreslåtte utdanningen er studiesøkere med bachelor innen lærerutdanning eller andre relevante utdanningsområder. Arbeidsgruppa ser for seg et bredt opptaksgrunnlag og at programmet kan være attraktivt også for personer som har bakgrunn fra andre fagområder enn utdanning og skole.

MES vil være det første studieprogrammet ved ILU som undervises kun på engelsk, med et heldigitalt format, og med både deltids- og heltidsløp. Dette er i samsvar med målsetninger knyttet til livslang læring, inkludering og digitalisering. Arbeidsgruppa argumenterer for at ILU og NTNU bør være i front på digital undervisning, og at det nye programmet vil være et løft for internasjonalisering ved ILU.

Arbeidsgruppa har gjort et grundig arbeid med å kartlegge hvilke andre internasjonale tilbud som finnes ved NTNU, nasjonalt og internasjonalt. De øvrige tilbudene ved norske utdanningsinstitusjoner har undervisning på campus og legger opp til at studentene må oppholde seg i Norge i to år.

Det er lagt vekt på at tilsvarende masterutdanninger internasjonalt har betydelige studieavgifter, og at gratisprinsippet i Norge vil kunne gjøre MES til et særlig attraktivt utdanningstilbud. I statsbudsjettet for 2023 er det imidlertid vedtatt å innføre studieavgift på anslagsvis 130 000 per år for studenter fra land utenfor EU/EØS-området. Kunnskapsdepartementet anslår at dette igjen vil gi reduksjon i tilfanget av studenter på om lag 70 %. En slik endring i rammebetingelser vil radikalt endre markedet for internasjonale masterprogrammer og må derfor tas i betraktning.

Arbeidsgruppa ser for seg å undersøke samarbeidsmuligheter med andre aktører på sikt, både nasjonale og internasjonale. Konkrete muligheter er beskrevet, men ikke undersøkt. Blant de internasjonale programmene som er beskrevet, har ILU i dag samarbeid med flere av institusjonene

² Forslag til tematiske innretninger er demokrati og inkludering, bærekraft og teknologi, dannelses («bildung») og interkulturalisme («interculturalism»)

som tilbyr disse. Den tematiske innretningen kan være et godt utgangspunkt for å vurdere nye former for tverrfaglighet («radikal tverrfaglighet»), men dette er ikke noe rapporten behandler.

For å undersøke rekrutteringsgrunnlaget har arbeidsgruppa gjennomført en spørreundersøkelse og et fokusgruppeintervju ved hjelp av nettverk som Internasjonalt forum har tilgang til.

Undersøkelsene tilsier at det er interesse for programmets tverrfaglige innretning og muligheten for å ta en slik utdanning uten å flytte til Norge. Resultatene kan likevel ikke tillegges stor vekt ettersom undersøkelsen er gjort med et begrenset utvalg, og i den ble det heller ikke tatt høyde for en mulig studieavgift.

Å utvikle et heldigitalt tilbud vil kreve ressurser, både til praktisk og pedagogisk utvikling og tilrettelegging og til støtte i gjennomføringen. ILU har allerede mye kompetanse og erfaring med digital undervisning gjennom ulike prosjekter vi har ledet eller vært involvert i. Arbeidsgruppa vurderer synkron undervisning, der alle studentene deltar i sanntid, som det beste alternativet. Når det gjelder tidssone-problematikk, foreslår arbeidsgruppa en løsning med undervisning på to ulike tidspunkter annethvert år. På denne måten vil det ikke være nødvendig å dublere undervisning for å tilpasse undervisningen til ulike tidssoner.

Arbeidsgruppa har sammen med arbeidsgruppa for MDID undersøkt muligheter for samarbeid mellom de to programmene, og i en av de foreslåtte modellene er 30 studiepoeng felles for de to programmene (forskningsmetode, akademisk skriving og teori), forutsatt at studieplanen for MDID endres.

Strategiske vurderinger

I lys av det usikre rekrutteringsgrunnlaget for denne masteren, signalene om at NTNUs studieportefølje ikke skal vokse, vedtaket om studieavgift for utenlandske studenter og ressursbruken som kreves for å videre utrede og drifte en ny master, anser instituttleder det som riktig å legge opprettelsen av *Master in Educational Studies* på is.

Arbeidet med MES så langt er blant annet begrunnet i eksisterende strategier for internasjonalisering, digitalisering og fleksibel utdanning. Å etablere dette studietilbudet vil innebære et løft for ILU innenfor disse områdene. Det er likevel for mange usikkerhetsmomenter til at det er forsvarlig å gå videre med planene på nåværende tidspunkt. Vi ønsker likevel å holde muligheten åpen for å gjenoppta arbeidet på et senere tidspunkt.

Selv om arbeidsgruppas rapport ikke utforsker andre formater enn en master, kan det være grunnlag for å videreføre noe av grunnarbeidet fra modellene/emneforslagene i arbeidsrapporten i mindre format, for eksempel å utvikle EVU-porteføljen eller å opprette enkeltemner eller emnepakker som kan tilbys utvekslingsstudenter. Arbeidet er også særlig relevant for den videre utviklingen av MDID.

Økonomiske vurderinger

Arbeidsgruppas rapport inneholder økonomiske beregninger for studiet med en opptaksramme på 50 studieplasser. Inntekten er beregnet fra resultat- og kandidatproduksjon i henhold til dagens finansieringsmodell. Beregningene legger til grunn at alle studentene fullfører, men arbeidsgruppa beskriver også hvilken effekt et frafall på opptil 20 % vil ha på inntektene.

I rapporten beskrives ulike modeller for programstruktur med tilhørende inntekter og kostnader. En oppstartsfase må betraktes som en investering uansett modell, og de to første årene vil være uten inntekter (på grunn av forsinkelser i overføring av resultatbaserte midler for studiepoeng og kandidater). Den «ideelle» modellen innebærer en netto kostnad for ILU på en drøy million kroner

per år etter de tre første årene. Ved å redusere valgmulighetene og samkjøre felles emner med MDID (30 sp), reduseres kostnaden til omtrent det halve.

Å opprette et nytt studieprogram gir ingen økning i grunnfinansieringen til ILU. Beregningene som foreligger så langt viser at programmet ikke vil være økonomisk bærekraftig (selvfinansierende). Dersom en legger inn frafall på 20 %, som ikke er urealistisk, vil det ytterligere svekke den økonomiske bærekraften i utdanningen betydelig.

Videre er det knyttet stor usikkerhet til inntektene. Det er varslet betydelige endringer i finansieringen til UH-sektoren framover. Innføringen av studieavgift for internasjonale studenter i statsbudsjettet for 2023 er en endring i rammebetingelser som vil få store konsekvenser for rekrutteringen til alle internasjonale masterprogram i Norge.

Videre arbeid

Arbeidet med MES legges foreløpig på is. Dersom ILU skal ta opp igjen arbeidet på et senere tidspunkt, bør følgende punkter utredes nærmere:

- Økonomisk bærekraft i programmet med grunnlag i mer realistiske anslag for rekruttering og gjennomføring, innenfor den aktuelle finansieringsmodellen og studieavgift for internasjonale studenter. Det må også avklares hvor studieplassene skal hentes fra.
- Mulige koblinger til MDID eller andre masterutdanninger ved ILU
- Konkrete samarbeidsmuligheter med andre institutter på SU/NTNU og eventuelt med andre aktører nasjonalt og/eller internasjonalt, og vurdere mer omfattende tverrfaglig forsknings- og utdanningssamarbeid.
- Konkrete strategier og tiltak for å ivareta studentenes helhetlige læringsmiljø og kostnader knyttet til dette. Rapporten beskriver i liten grad hvordan man ser for seg å ivareta studentenes helhetlige læringsmiljø (jf. 3.10 i [NTNUs porteføljeveileder](#)). Det vil være behov for særlige læringsmiljøtiltak i et program med heldigital undervisning.
- Konkrete planer for rekrutteringsarbeid og kostnader knyttet til dette.
- Det må arbeides videre med faglig profil, og læringsutbyttebeskrivelsene må ses i forhold til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (krav til masternivå).

Den tematiske innretningen legger opp til tverrfaglig samarbeid på tvers av fagseksjonene ved ILU. Videre arbeid med faglig innhold og utvikling av emner vil kreve tid og ressurser og forutsetter bred involvering og engasjement ved instituttet. Programmets tverrfaglige innretning gir nye muligheter for samarbeid også med andre fagmiljø på SU og på tvers av NTNU, nasjonalt og internasjonalt. Dette er spenstig og interessant, men vil være ressurskrevende og innebærer langsiktig arbeid med samarbeidspartnere.

Mat og helse

Instituttleders anbefaling

Instituttleder anbefaler at ILU fortsetter arbeidet med å utrede grunnlaget for å opprette mat og helse som fag i grunnskolelærerutdanningene.

Bakgrunn

Mat og helse er ett av de fire praktiske og estetiske fagene i grunnskolen. I regjeringens strategi for praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning fra 2019 ([Skaperglede, engasjement og utforskertrang](#)), vises det til at 78 % av lærere som underviser i mat og helse på 1.–4. trinn, 62 % på 5.–7. trinn og 41 % på 8.–10. trinn, mangler studiepoeng i faget. Av de praktisk-estetiske fagene er mat og helse det faget der lærere har minst formell undervisningskompetanse.

Det foreligger i dag ikke nasjonale kompetansekrav om studiepoeng i mat og helse for å undervise i faget på barnetrinnet, mens det kreves 30 studiepoeng i faget for å undervise på ungdomstrinnet. Elevenes kompetanse i mat og helsefaget blir heller ikke målt gjennom internasjonale eller nasjonale prøver.

I Hurdalsplattformen uttrykker regjeringen et mål om å vektlegge praktiske ferdigheter tydeligere i alle fag, i kompetansemål, vurderings- og eksamensformer, samt å gi flere lærere i praktiske og estetiske fag tilbud om etter- og videreutdanning og å styrke plassen og andelen til disse fagene i lærerutdanningene.

Mat og helse er per i dag det eneste skolefaget i grunnskolelærerutdanningene NTNU ikke tilbyr selv³. ILU tilbyr mat og helse 1 gjennom en samarbeidsavtale med Nord universitet, der våre tredjeårsstudenter på Master i grunnskolelærerutdanning for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn følger undervisningen på mat og helse 1 ved studiested Levanger, sammen med tredjeårsstudentene ved Nord universitet. Nord setter av 20 plasser til NTNU-studenter, men kan tilby flere hvis det er få studenter fra Nord universitet som velger faget. MGLU-studenter fra ILU har imidlertid ikke fylt opp de tilgjengelige plassene ved Nord de siste årene, med 8 studenter i 2019, 15 studenter i 2020, 10 studenter i 2021, og 6 studenter i 2022.

Strategiske vurderinger

I ILUs handlingsplan for 2019–2021 inngikk et langsiktig mål om å ta initiativ til å undersøke muligheten for at ILU kan tilby mat og helse i MGLU lokalt på NTNU. Bakgrunnen for det var et ønske om å kunne tilby alle skolefag ved NTNU og at det er åpenbare samarbeidsmuligheter med studieretningen restaurant- og matfag i den treårige yrkesfaglærerutdanningen. Disse samarbeidsmulighetene er også påpekt i Rökkones-utvalgets (2020) rapport om fremtidens yrkesfaglærerutdanning ved NTNU.

Instituttet har allerede satt ned en arbeidsgruppe som har fått i oppdrag å utrede muligheter for å utvikle tilbud innen mat og helse ved ILU. Arbeidsgruppen skal blant annet kartlegge det eksisterende tilbudet nasjonalt, vurdere grunnlaget for å opprette mat og helse 1, mat og helse 2 eller eventuelt en hel master, undersøke samarbeidsmuligheter og skissere en faglig profil for mat og helse ved NTNU.

Det er også viktig å vurdere rekrutteringsgrunnlaget og hva som er det reelle kompetansebehovet i skolen. Færre studenter fra NTNU søker seg til mat og helse 1 etter innføringen av MGLU enn tidligere. Dette kan skyldes utfordringer i studiemodellen til MGLU knyttet til veivalg fram mot masterfaget, og må ivaretas i det videre arbeidet. Videre er det et spørsmål om det er grunnlag for å tilby Mat og helse 2 (30+30 studiepoeng) når Mat og helse 1 (30 studiepoeng) fyller kravet til formell kompetanse på ungdomstrinnet. I dagens studiemodell for MGLU 1.–7.-trinn er det dessuten ikke mulig å tilby mat og helse 2 uten å samtidig opprette mat og helse som masterspesialisering. Dette er eksempler på momenter som utredningen bør vurdere.

Det kan være et alternativ å opprette mat og helse som videreutdanningstilbud, enten i stedet for eller i tillegg til et eventuelt tilbud innenfor MGLU. Dette må igjen vurderes opp imot nasjonale kompetansekrav og langsiktige føringer for praktisk-estetiske fag.

I henhold til NTNUs porteføljepolitikk skal samordning og samarbeid prioriteres foran konkurranse, og det er også forventninger til samarbeid og arbeidsdeling mellom institusjonene. Det vil derfor

³ Iht. strategien ønsker ILU å tilby forskningsbaserte utdanningstilbud i alle skolens undervisningsfag.

være særlig viktig å involvere Nord universitet med tanke på videre samarbeid og ev. arbeidsdeling dersom vi skal opprette et tilbud i mat og helse ved ILU.

Videre arbeid

Monika Haga leder det videre arbeidet med mat og helse ved ILU. I arbeidsgruppen inngår i tillegg fagpersoner fra naturfag, yrkesfag, kroppsøving og idrett og en ekstern representant. Arbeidet er delt i to trinn:

Trinn 1

Kartlegging:

- Kartlegge eksisterende fagtilbud.
 - Kartlegge det eksisterende fagtilbudet i mat og helse ved grunnskolelærerutdanninger nasjonalt.
 - Vurdere behov for tilbud på syklus 1 og syklus 2.
 - Undersøke tilbydernes erfaringer med søkergrunnlag og målgrupper, gjennomføring og oppstart av fagretningene.
 - Innhente tilbydernes erfaringer med eventuelle rekrutteringstiltak.
- Kartlegge kompetansebehov i skoleverket og behovet for kompetanseutvikling innen mat og helse.
- Kartlegge interessen blant studenter.

Profil og innhold:

- Foreslå en egen profil for mat og helse ved NTNU.
- Skissere hovedinnholdet i syklus 1 og mulig syklus 2.

Faglig samarbeid, synergier og kontekstualisering:

- Undersøke og foreslå mulige samarbeid med øvrige studieprogram ved ILU og NTNU (f.eks. yrkesfaglærerutdanningen).
- Undersøke mulige samarbeidsflater mot grunnskolen, universitetsskolene og eventuelt andre eksterne aktører.
- Undersøke mulig samarbeid/arbeidsdeling med Nord på Levanger.

Trinn 2

Økonomi:

- Utrede kostnader ved å etablere tilbud i mat og helse i henholdsvis 30 studiepoeng (mat og helse 1), 60 studiepoeng (mat og helse 1 og 2) og fullt masterløp i mat og helse.
- Estimere eventuelle investeringskostnader for etablering av nødvendig infrastruktur. Estimater bør sees i relasjon til helhetlig plan for campus Kalvskinnet.

Arbeidsgruppen skal levere sin rapport innen 2. mai 2023.

PPU for utøvende musikere

Instituttleders anbefaling

Instituttleder anbefaler at ILU undersøker om det er grunnlag for å utvikle et nytt PPU-tilbud i utøvende musikk, i samarbeid med Institutt for musikk. Instituttene oppnevner en arbeidsgruppe og utformer mandat som gir føringer for utviklingsarbeidet.

Bakgrunn

Institutt for musikk (IMU) og Institutt for lærerutdanning (ILU) har tidligere samarbeidet om et studietilbud i utøvende musikk innenfor rammen av den praktisk-pedagogiske utdanningen. Dette tilbudet ble lagt på is fra studieåret 2021–2022, blant annet på grunn av uenigheter instituttene imellom om innretning og organisering av tilbudet. Studieårene 2021–22 og 2022–23 samarbeider IMU med Norges musikkhøgskole om PPU-utdanning for studentgruppen ved IMU.

Samarbeidsrelasjonen mellom IMU og ILU er senere blitt styrket, blant annet gjennom [Universitetskulturskoleprosjektet UniKuP](#), en forskningsgruppe og et forskningsprosjekt ledet av Elin Angelo. Med utgangspunkt i dette prosjektet ligger forholdene nå bedre til rette for nytt samarbeid om lærerutdanning innenfor utøvende musikk, og instituttene nå samstemte i at det er behov for å utrede et slikt PPU-tilbud på nytt. I arbeidet vil det ligge en forutsetning om at PPU-utdanningen skal kunne inngå som del av en integrert fireårig lærerutdanning i utøvende musikk ved IMU.

Strategiske vurderinger

Institutt for lærerutdanning har lang tradisjon for samarbeid med disiplinfaglige miljøer ved NTNU om å tilby lærerutdanning. Det fremste eksemplet på det er den femårige lektorutdanningen, hvor fire fakulteter samarbeider om til sammen seks lektorprogrammer. ILU har et av landets sterkeste fagmiljøer for lærerutdanning innen praktiske og estetiske fag, som blant annet tilbyr PPU-utdanning i musikk. Det kan derfor fremstå som underlig at NTNU samarbeider med Norges musikkhøgskole om PPU for utøvende musikere fremfor å tilby denne utdanningen i egne fagmiljø. Når fagmiljøene nå tar initiativ til å gjenoppta samarbeidet om PPU for utøvende musikere, ønsker ILU å bidra med vår kompetanse inn i tilbudet.

Samarbeidet med IMU om en PPU-utdanning for utøvende musikere og med kulturskolen som praksisarena, er i samsvar med regjeringens strategiske satsinger på praktisk læring i skolen og mål om å styrke plassen til praktiske og estetiske fag i lærerutdanningene (Hurdalsplattformen). Tilbudet kan også ses i sammenheng med langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023–2032, hvor ett av to målrettede samfunnsoppdrag er å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Musikk og andre estetiske fag er viktige arenaer for inkludering i barne- og ungdomsårene.

Økonomiske vurderinger

PPU for utøvende musikere vil i all hovedsak rekruttere studenter fra bachelorutdanningen i utøvende musikk, anslagsvis 5–15 studenter årlig. Det vil ikke følge med nye studieplasser med basisfinansiering, men det vil følge med en ekstra inntekt gjennom kandidat- og studiepoengproduksjon to år etter oppstart. For ILU vil det være viktig at utdanningen organiseres slik at den også er attraktiv som påbygging også for musikere etter fullført bachelorutdanning, for å ivareta et så bredt rekrutteringsgrunnlag som mulig. Det videre arbeidet må synliggjøre den økonomiske bærekraften i studietilbudet.

Videre arbeid

ILU arbeider sammen med Institutt for musikk om å etablere en arbeidsgruppe og utforme mandat for det videre arbeidet. Dersom arbeidet kommer raskt og godt i gang, vil det kunne være mulig å få opp nytt tilbud fra 2024, alternativt fra 2025.

Avsluttende kommentarer

Som nevnt innledningsvis er det lite realistisk å legge opp til vekst i studieporteføljen framover. Det bør fortsatt være rom for å opprette/videreføre tilbud som har særlig strategisk betydning selv om de ikke er selvfinansierende, men det blir enda viktigere enn før å prioritere. Prioriteringene må vurderes både med utgangspunkt i dagens ressursituasjon, men også i lys av signaler om strammere rammer og krav om omdisponering av studieplasser. Det er derfor viktig at vi framover vurderer den helhetlige aktiviteten og ressursutnyttelsen ved ILU samlet.

Både nye og eksisterende studietilbud må vurderes opp mot totalen (rammebetingelsene, strategisk, kapasitet, prioritering), og vi bør unngå å bruke ressurser på detaljert utredning før vi har besluttet å prioritere utvikling/oppsettelse. NTNU signaliserer at framover vil nye studietilbud ikke bare bli vurdert innenfor en institutt- eller fakultetskontekst, men også opp imot andre fagområder, for eksempel teknologi og helse.

Det legges tydelige føringer for større satsning på livslang læring, desentrale og fleksible tilbud i en rekke strategier for kommende år, både nasjonalt og ved NTNU og SU. Dette kan åpne for flere interessante muligheter for ILUs fagmiljø. Det blir dermed viktig å vurdere studietilbudene som er belyst i dette notatet, opp imot mulighetene for å utvikle etter- og videreutdanningstilbud.

Notat

Til: Merete Molberg

Kopi til:

Frå: Institutt for lærarutdanning

Innspel til kvalitetsmelding for utdanning 2021–2022 frå Institutt for lærarutdanning

Arbeidet med kvalitetsmeldinga på ILU er forankra i ulike fora og arbeidsmøta på instituttet. I utdanningsutvalet har studieprogramleiarane delt sine evalueringar med kvarandre i møte og på Teams. Grunnskuleutdanningane 1-7 og 5-10 har fått si periodiske evaluering, og sjølv rapporten blei presentert i utdanningsutvalet av den eksterne leiaren av evalueringspanelet. Når det gjeld porteføljeutviklinga, har vi eit tett samarbeid med fakultetet om å skrive fram planane for ein internasjonal master og eit tilbod i mat og helse i MGLU.

Overordna vurdering av styrkar og svakheiter i instituttet sin studieportefølje i lys av NTNUs kvalitetsområde

Instituttet har ei brei og omfattande studieportefølje med mange tilbod som involverer fagmiljø på tvers av fagseksjonane, dei nasjonale sentra på instituttet og andre fagmiljø ved NTNU. Ei rekkje av tilboda våre er styrt av forskrifter om rammeplanar og kva satsingsområde regjeringa til ei kvar tid legg vekt på. Denne kompleksiteten gjer det kontinuerlege arbeidet med å utvikle studiekvalitet krevjande, også fordi det til ei kvar tid går føre seg mange parallelle prosessar. Likevel er den overordna vurderinga at ILU har rigga seg for å kunne arbeide godt med å utvikle studiekvaliteten og studieprogramporteføljen ved instituttet.

Strategisk vekt

Studieporteføljen vår følgjer i all hovudsak ILU sitt viktigaste samfunnsoppdrag: Å utdanne lærarar med høg relasjonell og profesjonsretta fagleg kompetanse som legg til rette for læring, meistring og trivsel for alle elevar. I tillegg oppfyller vi med arkivutdanningane våre eit konkret oppdrag frå styresmaktene.

Dei siste åra har vi gjort ein del endringar i porteføljen av masterutdanningar, dels som eit resultat av nasjonale ordningar og dels som følgje av samanslåinga av dei to ulike fagmiljøa for lærarutdanning ved fusjonen og innføringa av femårig grunnskulelærarutdanning. No signaliserer NOU 22: 13 *Med videre betydning* at det vil komme nye nasjonale ordningar for vidareutdanning for lærarar, også på masternivå, mellom anna som erstatning for lærarspesialistutdanning, som no er avvikla. Desse signala er viktige i den vidare strategiske utviklinga av studieporteføljen ved ILU.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandlar
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@su.ntnu.no	Sverres gate 12	+47 73 59 04 00	Charlotte Gaertner
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47	Tlf: +47 73 59 19 12

Adresser korrespondanse til den aktuelle eininga. Husk å gi opp referanse.

Læringsmiljø

For å styrke læringsmiljøet er det avgjerande at vi har god dialog med studentane, og vi har etablert fleire faste møtearenaer for å ivareta denne dialogen. Til dømes har vi faste månadlege møter med tillitsvalde studentar (ITVar), ITVane deltek fast i leiarmøtet på instituttet og det er klassetillitsvalde studentar i kvar klasse i grunnskulelærerutdanningane for å legge til rette for god informasjonsflyt ut til kvar einskild student. Møta med studentane er veldig verdifulle for vår forståing av korleis det er å vere student ved ILU og gir oss stadig innsikter vi bruker i utviklingsarbeidet vårt, men det er også krevjande for ITVane å følgje opp mange ulike saker, informasjonsflytar og arbeidsområde. Av den grunn har vi oppretta ei femte ITV-stilling frå 2022.

Under pandemien etablerte vi ei ordning med «trivselsleiarar» dei to første studieåra i bachelorutdanningane våre. Denne ordninga har fått god tilbakemelding frå studentane, særleg i grunnskulelærerutdanning, der studentane i stor grad er unge og kjem rett frå vidaregåande opplæring. Vi har derfor vidareført ho som ei fast ordning i denne utdanninga også etter pandemien. I tillegg har vi etablert ei fast ordning for læringsassistentar, også her særleg tidleg i studieløpa.

Fagleg berekraft

Vi vurderer den faglege berekrafta ved ILU som god – vi har høg kompetanse i faga vi underviser i, vi arbeider målretta med å styrke forskinga innanfor våre fagområde, og vi har tette samarbeidsrelasjonar og ordningar for å ha nok kompetanse frå praksisfeltet som utdanningane våre er retta mot. I samband med overgangen til femårig GLU har vi rekruttert fagfolk innanfor alle fagområda, som har ført til kraftig vekst. Denne veksten vil flate ut framover. Framleis er det utfordrande å få toppkompetanse innanfor matematikkdiraktikk, som også er ei nasjonal utfordring, og vi jobbar målretta med intern kvalifisering. I tillegg er det fleire seniorar som går av for alderspensjon innanfor yrkesdidaktikk, men vi forventar å kunne rekruttere godt innanfor dette fagområdet. Overflyttinga av heile yrkesfaglærerutdanninga til ILU medfører også utfordringar med å sikre rett kompetanse innanfor yrkesfaga, som vi arbeider med gjennom strategisk personalplan og bemanningsplanane våre.

Økonomisk berekraft

Å vurdere den økonomiske berekrafta i studieporteføljen er utfordrande, ettersom den interne finansieringsmodellen er kompleks og det også er mange ulike faktorar som påverkar kostnadane. Likevel veit vi at økonomisk berekraft heng tett saman med rekrutteringa til utdanningane, fråfall og kor lang tid studentane bruker på å fullføre studia. Ut frå dette, er det fleire studieprogram ved ILU som ikkje berer seg økonomisk slik det er i dag. Det gjeld særleg yrkesfaglærerutdanninga og master i fagdidaktikk. Yrkesfaglærerutdanninga har det i mange år vore vanskeleg å rekruttere nok studentar til. I denne utdanninga gjer vi no store endringar i studieplanen for å samle studentane på færre emne og med det styrke den økonomiske berekrafta. Masterutdanninga i fagdidaktikk har hatt tydeleg nedgang i søkartala til studieretningane innan skulefaga engelsk- og framandspråk, naturfag, norsk, matematikk og samfunnsfag etter innføringa av femårig lærarutdanning. Dette er forventa, og vi planlegg å fase ut desse studieretningane dei kommande åra. Elles er det mange usikre moment i finansieringa av høgare utdanning, og vi er spente på kva ny finansieringsordning vil seie for våre utdanningar.

Kva for utfordringar er avdekka i programevalueringar (årleg og periodisk), og korleis blir desse følgt opp? Dersom det er utfordringar knyta til å innfri forskriftskrav, skal ein beskrive desse.

For 2021/2022 har vi gjennomført årleg evaluering av desse studieprogramma:

- Treårig yrkesfaglærerutdanning
- Bachelor i arkiv- og samlingsforvaltning
- Master i arkiv- og dokumentasjonsforvaltning
- Master i fagdidaktikk
- Master – lærarspesialist
- Master i skuleutvikling og utdanningsleiing

Følgande studieprogram har gjennomført periodisk evaluering:

- Grunnskulelærerutdanning 1.-7. trinn
- Grunnskulelærerutdanning 5.-10. trinn

For studieprogramma under Kompis (30 studiepoeng) reknar vi det som tilstrekkeleg at kvart emne blir evaluert, og det er derfor ikkje levert egne studieprogramevaluering for desse tilboda.

Grunnskuleutdanningane 1-7 og 5-10 (MGLU)

Den periodiske evalueringa vart leia av Henning M. Sollid frå UiT Noregs arktiske universitet. I rapporten gir evalueringspanelet mellom anna desse råda:

- Instituttet bør vurdere endringar i strukturen på utdanningane for å knyte delar av utdanningane betre saman og slik skape betre heilskap.
- Instituttet bør leggje til rette for samarbeid mellom PEL og undervisningsfag, både når det gjeld rettleiing og undervisning i metode. Alle studentane bør også få eit nokolunde likt utgangspunkt i vitskapsteori og metode allereie frå første studieår.
- Instituttet bør arbeide intenst med å styrke samarbeidet med praksisfeltet.

Evalueringa viser også at utdanningane ikkje er i samsvar med § 3 sjette ledd i forskriftene om rammeplan, om at FoU-oppgåva skal vere ein kombinasjon mellom eit undervisningsfag og pedagogikk. Dette er noko vi vil arbeide med fram mot studieplanrevisjonen i 2023.

Instituttet utarbeider ein tiltaksplan for å følgje opp evalueringa. Fleire av anbefalingane peiker på komplekse utfordringar i utdanninga som vil krevje breitt arbeid over lengre tid.

Praktisk-pedagogisk utdanning

PPU-utdanningane har hatt færre søkarar og lågare opptak i åra etter at det vart krav om masterutdanning. Det gjer at vi ikkje lenger greier å fylle måltala som er sett. Vi har gjort endringar i studieplanen i FPPU-A slik at vi kan ha tilbod innanfor ei brei fagportefølje til tross for at det er få studentar og vanskeleg å seie på førehand korleis opptaket blir. Opptaket til FPPU-Y er derimot stabilt.

I 2022 starta vi igjen dialog med Institutt for musikk om å opprette eit PPU-tilbod for studentar innan utøvande musikk. Dette arbeidet held fram i studieåret 2022-23.

Bachelorutdanning

Bachelorutdanninga i arkiv- og samlingsforvaltning har ei viktig utfordring i å finne betre praksisordningar for studentane. I dag har studentane to veker praksis, men det er utfordrande å finne nok praksisplassar, mellom anna fordi praksisfeltet ikkje får så mykje igjen frå studentane i ein så kort praksis. Svak finansiering av utdanninga (kategori F) er også ein del av biletet, då det er lite økonomiske ressursar tilgjengeleg for å støtte praksisfeltet. Fagmiljøet arbeider no med å undersøke om det er mogleg og korleis ein skal gå fram for å legge

inn praksis som emne med studiepoeng. Det vil både kunne styrke samarbeidet med praksisfeltet og styrke arbeidsrelevansen i utdanninga.

Den treårige yrkesfaglærerutdanning har, som tidlegare, utfordringar med studentrekrutteringa, særleg innanfor dei tekniske faga. NTNU fyller eit viktig nasjonalt mandat med denne utdanninga, så det er ikkje aktuelt å leggje ned studieretningar, til tross for svak rekruttering. Vi starta med å innføre ny studieplan i 2022, der programmet i hovudsak er bygd opp av store emne som samlar studentar frå to eller fleire studieretningar. Dette er ei stor omlegging av studiet som vi vil halde fram med også dei kommande åra.

Masterutdanning

I masterutdanninga i skuleutvikling og utdanningsleiing arbeider fagmiljøet med å styrke samanheng og skape tydelegare progresjon i studiet. Arbeidet sett krav til godt samarbeid i fagteamet på tvers av emna, noko som har vore krevjande. Samstundes har høgt arbeidspress i fagteamet gjort at det har vore vanskeleg å ha gode faglege diskusjonar og å etablere nye samarbeidsformer i overgangen frå den gamle Master i skuleleiing til dagens utdanning. Vi har no sett i gong fleire prosessar for å lage ein god møtestruktur, avklare rammer og retningslinjer og forsterke samarbeidet på tvers av emna.

Master i fagdidaktikk (MDID) har hatt svak rekruttering til skulefaga i 2021 og 2022. Sidan grunnskulelærerutdanninga blei femårig, har målgruppa for desse faga endra seg frå nyutdanna grunnskulelærarar til primært lærarar i jobb. Samstundes er ikkje programmet godt nok tilrettelagt for denne gruppa, og vi annonserer ho ikkje som ei vidareutdanninga. I tillegg er det endring i rammevilkåra for UH og signal frå NTNU om mindre vekst, økonomisk berekraft og tydelegare strategiske prioriteringar. Frå myndigheitene kjem det signal om at det vil kome nye nasjonale ordningar for vidareutdanning for lærarar, som ILU må vere klare til å svare på når dei kjem. Til saman gjer dette biletet at vi vil fase ut dei fem skulefagretningane i MDID frå 2024. Det vil krevje ei omlegging av programstrukturen for å ta vare på dei to andre studieretningane, yrkesdidaktikk og kunstfagdidaktikk. Vidare er det viktig for instituttet å bruke kompetanse og erfaringar frå MDID når vi skal utvikle nye vidareutdanningar for lærarar på masternivå.

Kva for planar har instituttet for å utvikle porteføljen for å møte krav om livslang læring?

ILU har ei stor portefølje innanfor etter- og vidareutdanning og nært samarbeid med skuleeigarar regionalt og nasjonalt, mellom anna innanfor satsingane Dekom og Rekom. Instituttet arbeider strategisk for å ha rett fagkompetanse og ressursar til å kunne opprette nye tilbod når det kjem nye utlysingar og nasjonale satsingar for vidareutdanning for lærarar. Det kan også innebere at vi flyttar kompetanse frå grunnutdanning (bachelor og masterutdanning) til vidareutdanning.

Vi forventar at det kjem nye ordningar som oppfølging til NOU 2022: 13 *Med videre betydning*, mellom anna vidareutdanning for lærarar på masternivå som erstatning for lærarspesialistutdanninga som no er avvikla. For ILU er det viktig å halde på kompetansen og fagmiljøa vi har bygd gjennom lærarspesialistutdanninga og også Master i fagdidaktikk. Mykje av det arbeidet som er lagt ned, håpar vi å kunne bruke igjen og utvikle vidare når vi skal lage tilbod innanfor kommande ordningar.

Beskriv kort korleis instituttet følger opp anbefalingane i Framtidas HUMSAM-studiar (FHS)

Institutt for lærerutdanning har ingen utdanningar innanfor FHS, og vi ser derfor ikkje at spørsmålet er relevant for oss.

Korleis speglar fakultetet si strategiske satsing på sosial berekraft seg i studieprogram og portefølje?

Dei tematiske områda sosial berekraft, inkludering og fellesskap i SU sin strategi og langtidsplanen for forskning og høgare utdanning er viktige satsingar der ILU kan og vil ha tydelege bidrag. Medverknad, fellesskap og inkludering er sentrale tema i lærarutdanningane, som studentane arbeider med gjennom heile studieløpet, særleg innanfor dei pedagogiske faga.

På sikt håpar vi å kunne få til ei organisering av grunnskulelærarutdanningane som kan gi rom for å ta inn modular eller emne der lærarstudentane kan arbeide med komplekse problem frå arbeidslivet saman med studentar frå andre profesjonsutdanningar, til dømes barnevernutdanninga, helsefagutdanningar eller sosionomutdanninga.

Kva for planar har instituttet for å gi større moglegheit for studentmobilitet?

Vi jobbar jamt med å etablere fleire samarbeidsavtalar med universitet i Europa om utveksling for lærarstudentar, i samarbeid med Internasjonal seksjon. Vi deltok mellom anna på EAIE i september 2022, og kontaktane vi fekk der har ført til at vi no inngår nye avtalar. Dette er givande, men også utfordrande arbeid, ettersom det er krevjande å finne fagtilbod som passar inn lærarutdanninga. Vi ønsker også å i større grad nytte forskingsnettverk i dette arbeidet.

Praksis i utlandet er også ein viktig arena for studentmobilitet. Vi har ikkje etablert nye avtalar for utanlandspraksis det siste året, og vi har per i dag ikkje gode ordningar for praksis for innreisande studentar. Dette er eit område vi ønsker å arbeide meir med framover, til dømes i samarbeid med universitetsskulane.

ILU har ei portefølje av emne på engelsk for å kunne ta imot innreisande studentar, mellom anna opne emne på bachelornivå, pedagogikk og elevkunnskap og enkelte emne i grunnskulelærarutdanning innanfor kunst og handverk, samfunnsfag og engelsk. Det er ei stadig utfordring at får studentar og undervisarar i grunnskulelærarutdanninga er motiverte for å ha emne på engelsk.

I 2022 har vi utforska om det kan vere grunnlag for å opprette ei heildigital internasjonal masterutdanning. Arbeidsgruppa som har jobba med dette har skriva ein omfattande rapport som også utforskar korleis ei slik masterutdanning kan sjå ut. Arbeidet har vore presentert for styret ved ILU, men er no lagt i ro på grunn av nasjonale og NTNU-interne styringssignalar.

Finnes det satsingar i instituttet sine årsplanar som medfører større endringar i studieprogram eller -portefølje?

Vi planlegg følgjande endringar framover:

Vidareutdanning: Vi riggar oss for å vere klare til å opprette nye tilbod innanfor nasjonale ordningar/karriereveggar for lærarar som oppfølging etter NOU 22: 13 *Med videre betydning*. Tidlegaste oppstart vil vere haust 2024.

Bachelor i arkiv- og samlingsforvaltning har varsla ønske om ei namneendring. Førebels forslag til nytt namn er Bachelor i arkiv, museum og samlingsforvaltning. Det nye namne skal tydelegere formidle til søkarane at utdanninga kvalifiserer for arbeid innan alle tre arbeidsområda arkiv, museum og samlingsforvaltning, og med det kommunisere innhaldet i utdanninga betre til studentane og praksisfeltet. Endringa vil gjelde frå studieåret 2024/2025.

Endringar i master i fagdidaktikk: Vi planlegg å fortsette programmet, men tek sikte på å fase ut studieretningar for skulefaga norsk, engelsk- og framandspråk, matematikk, samfunnsfag og naturfag, slik at siste opptak blir i 2023. Fagkompetansen og ressursane som blir frigjorte gjennom endringa vil vere viktige bidrag inn i grunnskulelærerutdanningane. Det kan også vere aktuelt å vidareføre desse faga som vidareutdanning for lærarar på masternivå dersom det kjem egna nasjonale ordningar for det. Vi tek atterhald om behandling i ILU sitt styre på dette punktet.

Mat og helse i grunnskulelærerutdanningane: Vi er i gang med å undersøke om det er grunnlag for å starte opp mat og helse som fag i grunnskulelærerutdanningane. søkargrunnlag, behov i skulen. Instituttet har sett ned ei arbeidsgruppe som mellom anna skal kartlegge kompetansebehovet i skulen, interessa blant studentane, høyre på erfaringar frå andre institusjonar og utforske moglege samarbeidsrelasjonar og infrastruktur ved NTNU. Arbeidsgruppa skal levere ein rapport i mai 2023. Tidlegaste moglege oppstart av mat og helse i grunnskulelærerutdanninga vil vere hausten 2024.

Instituttstyret ILU

Sak ILU 35/22 Årsplan 2023

Hensikt: Arbeidet med årsplan 2023 startet i august og har vært diskusjonssak i instituttstyret både 22. september og 24. november. Nå legger vi et endelig utkast til årsplan for Institutt for lærerutdanning for 2023, fram for styret for vedtak.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret vedtar Årsplan 2023 som foreslått med de endringene som framkom i møtet.»

Prosesen oppsummert

På bakgrunn av tilbakemeldinger fra instituttstyret i fjor og at årsplanprosessen ved ILU er omfattende, startet vi arbeidet allerede i august. Det ble også bestemt å utvide fra 2 til 3 styremøter i høstsemesteret, slik at styret fikk anledning til å følge prosessen og komme med innspill underveis. ILU har fulgt tidsplanen med én justering som følge av at utvidet ledersamling ved ILU ble flyttet fra uke 42 (oktober) til uke 45 (november).

Prosesen og hvordan årsplanarbeidet henger sammen med virksomhetsstyringen ved instituttet og ved NTNU er mer grundig gjort rede for i sak ILU 23/22 til styremøtet i september. I novembermøtet fikk styret i sak ILU 29/22 en orientering om status for prosessen så langt, om nye føringer og om strukturen i dokumentet. Et utkast til årsplan ble lagt fram for diskusjon, og instituttstyret ga innspill til innholdet i planen. De foregående saknotatene ligger til grunn for helheten i arbeidet fram mot årsplan for 2023, og innholdet derfra gjentas derfor ikke her.

Postadresse

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Anita I. Brækken
anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

Sammenhenger

Sammenhengen mellom ILUs årsplan og ILU-interne innspill og NTNU-interne og -eksterne føringer kan oppleves som krevende, fordi ulike planprosesser foregår parallelt i ulike deler av universitetet. På NTNU-nivå ligger utviklingsavtalen mellom universitetet og KD til grunn for NTNUs periodeplan for 2023-2026. Den endelige utviklingsavtalen foreligger først i tildelingsbrevet for 2023 til NTNU fra departementet. Dermed kommer ulike føringer og beskjeder til ulik tid og fra forskjellige steder. Verdt å merke seg fra et instituttperspektiv er at NTNU forventer at operasjonaliseringen av NTNUs periodeplan skal skje i miljøene (dvs. nedenfra og opp), mens de endelige føringene for hva det faktisk er vi skal operasjonalisere, ikke foreligger før etter at utviklingsavtalen er stadfestet i tildelingsbrevet. Først etter dette kan de handlingsorienterte kulepunktene som NTNU ønsker å benytte internt for å kommunisere hvilke aktiviteter og forventninger som ligger til hver styringsparameter i utviklingsavtalen, bekjentgjøres internt i hele NTNU.

Vedlegg:

- Årsplan 2023 for Institutt for Lærerutdanning
- SUS 35/22 Notat SU - Periodeplan 2023-26 og særskilte tiltak
- SUS 35/22 Periodeplan for SU 2023-26
- SUS 35/22 SU-fakultetets bidrag til utviklingsavtalen 2023-26

Årsplan 2023

Institutt for lærerutdanning
NTNU

Innhold

Innledning

Kapittel 1 Utdanning	1
Mål 1.1. ILU skal videreutvikle kvalitet i studieprogram og -portefølje og styrke tilbudet om livslang læring	1
Mål 1.2. ILU skal videreutvikle faglig og administrativ kvalitet i praksis	2
Mål 1.3. ILU skal arbeide med NTNUs handlingsplan for internasjonalisering og mobilitet i program og prioritere utvekslingsmuligheter for studenter ved ILU	3
Mål 1.4. ILU skal jobbe for likeverd, mangfold og inkludering i alle studieprogram	3
Kapittel 2 Forskning og innovasjon	4
Mål 2.1. Vi skal videreutvikle den sterke forskningskulturen ved ILU	4
Mål 2.2. Vi skal heve kvaliteten i forskerutdanningen	5
Mål 2.3. Vi skal videreutvikle ILUs innovasjonskultur, med særlig orientering mot våre eksterne partnere	5
Kapittel 3 Organisasjon, infrastruktur og arbeidsmiljø	6
Mål 3.1. ILU skal praktisere inkluderende medvirkningsprosesser, styrke kultur for medvirkning og videreutvikle arbeidsmiljø og lederkompetanse	6
Mål 3.2. ILU skal utvikle et åpent, inkluderende og bærekraftig campusmiljø	7
Mål 3.3. ILU skal redusere klimaavtrykk og være en arena for bærekraftig praksis	7
Mål 3.4. ILU skal utvikle egen organisasjon gjennom gode verktøy og effektiv ressursutnyttelse som støtter opp om realisering av langsiktige mål. ILU skal være en pådriver for å utvikle og styrke administrative tjenester og prosesser for å støtte instituttets kjernevirksomhet	8

Innledning

Årsplanen for Institutt for lærerutdanning 2023 inngår i instituttets plandokumenter og det betyr at den er en del av PBO¹-prosessen ved ILU. I årsplanen trekker vi fram områder og virkemidler som vi skal arbeide særskilt med i perioden. Virkemidlene kan ha ulik forankring, men er alle strategisk viktige for instituttet.

ILUs virksomhet følger strategiene og planene til NTNU og Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU-fakultetet). ILUs strategi er i stor grad en avgrensning og spesifisering av strategiene til SU-fakultetet og NTNU. Det følger naturlig av at vårt samfunnsoppdrag er å utdanne lærere som har den nødvendige kompetansen og kunnskapen for fremtidens skole, og at universitetets kjernevirksomhet utøves på instituttnivå. På samme måte vil årsplanen for ILU være mer avgrenset og konkret enn planer på høyere nivå i organisasjonen.

Parallelt med vår årsplanprosess foregår planprosesser på alle nivå i organisasjonen. Fra 2023 erstattes NTNUs årsplan med en periodeplan hvor mål og planperiode er sammenfallende med utviklingsavtalen mellom NTNU og Kunnskapsdepartementet (KD). NTNU-styret har bestemt at operasjonalisering av utviklingsavtalen legges til nivå 2 og 3. Det innebærer at vårt ansvar som institutt på nivå 3 vil være å beskrive våre bidrag til måloppnåelse innenfor utviklingsavtalens mer overordna mål og styringsparametere. Endelig tekst vil foreligge først i tildelingsbrevet 2023 fra KD til NTNU. Fordi planarbeidet er i prosess på alle nivå i organisasjonen, har vi underveis tatt høyde for at nye føringer kan påvirke innholdet i ILUs endelige årsplan for 2023.

Årsplanen for ILU blir til med utgangspunkt i tre elementer. Disse er i) innspill fra fagmiljøene ved instituttet, ii) NTNU-interne strategier, forventninger og krav, og iii) NTNU-eksterne politikker, rammebetingelser og krav.

Vi har i høstsemesteret fulgt den oppsatte tidsplanen for prosessen fram til endelig årsplan for neste år, og gitt instituttets fagmiljø (linja), utvalg og forum (matriser), instituttstyret (øverste ledelsesorgan) og studentene anledning til å følge prosessen og komme med innspill. Årsplanarbeidet har vært sak i ledermøtet ved instituttet fem ganger i løpet av høsten. I tillegg hadde instituttet dialogmøte med dekan i slutten av oktober, hvor vi kom

¹ Plan-, budsjett- og oppfølgingsprosessen

med innspill til hvordan vi mener instituttet kan være med å realisere NTNUs utviklingsavtale med KD.

[SU-fakultetet](#) legger fram periodeplan 2023-2026 for vedtak i fakultetsstyret den 9. desember. Fakultetet har i sakspapirene vektlagt tre særskilte bidrag i samfunnsoppdraget. Disse er *sosial bærekraft og utenforskap, innovasjon og tverrfaglig samhandling*. I en pågående prosess om tematiske satsningsområder ved NTNU har SU stilt seg bak et forslag om «Felleskap» som ny tverrfaglig satsning i langtidsperioden, med utgangspunkt i regjeringens langtidsplan.

[NTNU](#) omtaler utviklingsavtalen med KD som NTNUs viktigste strategidokument for de kommende fire årene. NTNU-styret behandlet den siste versjonen i styremøte den 1. desember. Utviklingsavtalen har tre mål og 12 overordna styringsparametere som ligger fast. Men utviklingsavtalen er fortsatt under arbeid og KD har forbeholdt seg formlikhet for avtalene i sektoren, slik at endelig utviklingsavtale med handlingsorienterte kulepunkt ikke vil foreligge før i januar.

[Eksterne rammebetingelser](#)

Både regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032 og NOU 2022:13 «Med videre betydning» peker på nye kunnskaps- og kompetansebehov fra fagområder som er sentrale, og gir retning for hva Institutt for lærerutdanning skal prioritere neste år og i langtidsperioden. Langtidsplanen lanserer en ny tematisk satsning på «Felleskap og tillit» og målrettet samfunnsoppdrag for inkludering av barn og unge i skole og arbeidsliv, som to mulige retninger for at våre fagmiljø kan nå sine faglige ambisjoner og samtidig bidra til å realisere sentrale mål i langtidsplanen.

[Planarbeid i usikkerhet](#)

De økonomiske rammebetingelsene endres, og vår virksomhet må tilpasses dette. Vi ser nye politiske prioriteringer, målrettede budsjettkutt og utsikter for en generelt strammere økonomisk situasjon. ILU forventer økt konkurranse om eksterne midler, samtidig som dette blir viktigere for å realisere universitetets forskningsambisjoner og for å gi handlingsrom på instituttnivå.

NTNU forventer at instituttene driver tettere og mer presis økonomi- og virksomhetsstyring i årene som kommer. Det er varslet ny finansieringsmodell for sektoren, men arbeidet pågår ennå og det kommer stadig nye opplysninger og endringsforslag. Skissene som foreligger, indikerer at vi kan forvente økende NTNU-intern konkurranse om økonomiske ressurser. Samtidig er varslet at konkretisering av

utviklingsavtalen for 2023 først vil forelegges NTNU-styret i januarmøtet. Det oppleves utfordrende at instituttet i 2023 skal måles og rapportere på noe som ikke foreligger før i januar. Kombinasjonen uavklarte føringer og at operasjonaliseringen skal foregå nedenfra og opp i den formelle NTNU-organisasjonen, er krevende og gjør at ILU som stort institutt opplever stor usikkerhet.

[Strukturen](#) i årsplanen for 2023 er noe endret fra forrige år. Årsplanen er delt i tre kapitler. Hvert kapittel har virkemidler og oppfølgingsansvarlig. Med endringene ønsker vi at årsplanen skal bli mer leservennlig og at den i større grad samsvarer med strukturen i overliggende periodeplaner på nivå 2 og 1 (SU og NTNU).

Årsplan ILU 2023

Kapittel 1 Utdanning

Innen utdanningsområdet vil vi i 2023 arbeide særlig med å heve kvaliteten i studieprogrammene og -porteføljen, videreutvikle kvaliteten i praksis, legge bedre til rette for studentmobilitet og styrke mangfold og likeverd i utdanningene våre. Alle målene og noen virkemidler viderefører arbeidet vi har gjort i 2022, men vi setter også i gang nye aktiviteter.

Oppfølgingen av den periodiske evalueringen av grunnskolelærerutdanningene vil være viktig i 2023. Evalueringspanelet trekker blant annet fram integrasjon og sammenheng mellom fag, PEL og praksis og opplæringen i vitenskapsteori og metode som to sentrale utviklingsområder. I dette inngår også å videreføre arbeidet med å styrke kvaliteten i praksis.

Internasjonalisering og studentmobilitet er stadig prioritert i ILUs årsplan. Studentene opplever at det er vanskelig å finne fag ved utvekslingsinstitusjonen som kan passe inn i utdanningene våre og etterspør bedre tilrettelegging. Vi ønsker å etablere flere samarbeidsavtaler og å synliggjøre hvilke kompetanser økt studentmobilitet kan tilføre våre uteksaminerte kandidater.

Nasjonalt står lærerutdanningene og læreryrket overfor store utfordring knyttet til omdømme og rekruttering. Også hos oss var det færre søkere til lærerutdanningene i 2022, og det er en særlig utfordring å tiltrekke menn og studenter med minoritetsbakgrunn til utdanningene våre. Å skape inkluderende og engasjerende læringsmiljø hvor studentene kan utvikle sin identitet og faglighet er også viktig i studentrekrutteringen.

Mål 1.1: ILU skal videreutvikle kvalitet i studieprogram og -portefølje og styrke tilbudet om livslang læring

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Utforme og iverksette handlingsplan for oppfølgingen av den periodiske evalueringen av MGLU.	Nestleder for utdanning Studieprogramledere MGLU
Utvikle og prøve ut arbeidsformer og samarbeidsarenaer som legger til rette for tverrfaglige, innovasjons- og praksisrettede masterprosjekter i alle studieprogram. I	Nestleder for utdanning Innovasjonsleder Studieprogramledere Fagkoordinatorer Studenttillitsvalgte (ITV/LTV)
Videreutvikle veilederforum ved ILU som arena for å ivareta kvalitet i veiledning og vurdering av masteroppgaver i spesifikke studieprogram og på tvers av fag.	Nestleder for utdanning Studieprogramledere Fagkoordinatorer
Utvikle profesjonsdelen av lektorutdanningene, blant annet gjennom oppfølging av NOKUTs evaluering av	Nestleder for utdanning Studiekvalitetsleder

lektorutdanningene.	LTV
Videreutvikle EVU-virksomheten som en tydelig del av kjernevirksomheten og styrke ILUs rolle som samarbeidspartner i skolens utviklingsarbeid. Videreutvikle og utvide ILUs DEKOM-modell til å gjelde kompetanseløftet. Arrangere en DEKOM-konferanse for å dele erfaringer /det doble formålet.	Nestleder for utdanning Koordinator for EVU Matematikkcenteret Skriresenteret

Mål 1.2: ILU skal videreutvikle faglig og administrativ kvalitet i praksis

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Utvikle verktøy og arbeidsmåter som bidrar til å samordne administrative prosesser og reduserer sårbarheten i praksisadministrasjonen.	Nestleder for utdanning Administrativ leder for praksis Faglig leder for praksis
Utarbeide et felles evalueringsverktøy for praksis for alle studieprogram ved ILU som har praksis.	Faglig leder for praksis Praksisutvalget Tillitsvalgte og student-representanter
Inngå flere langsiktige avtaler med institusjoner i praksisfeltet for bachelorutdanningen i arkiv- og samlingsforvaltning.	Nestleder utdanning Studieprogramleder
Revidere emneplanene i praksis for å styrke progresjonen og tydeliggjøre sammenhengen mellom praksis- og campusundervisning, blant annet som ledd i oppfølgingen av den periodiske evalueringen av MGLU.	Studieprogramledere Faglig leder for praksis Emneansvarlige for praksis
Evaluere og videreutvikle kompetanseutviklingstiltak for nye praksislærere og oppfølgingslærere.	Faglig leder for praksis Praksisutvalg Oppfølgingslærerkontakter (OLKer)

Mål 1.3: ILU skal arbeide med NTNUs handlingsplan for internasjonalisering og mobilitet i program og prioritere utvekslingsmuligheter for studenter ved ILU

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Etablere flere utvekslingsmuligheter for studenter ved ILU og utforme emnepakker for ulike fagretninger.	Nestleder for utdanning Leder for internasjonalt forum Fagseksjonsledere
Styrke porteføljen av emner tilgjengelig for innreisende lærerstudenter og utvikle støttende strukturer for tilreisende studenter.	Nestleder for utdanning Leder for internasjonalt forum Fagseksjonsledere Administrativ leder for praksis

Mål 1.4: ILU skal jobbe for likeverd, mangfold og inkludering i alle studieprogram

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Videreutvikle ansattes profesjonsfaglige kunnskaper om flerkulturalitet, mangfold og inkludering.	Ledergruppa Forum for likeverd, inkludering og mangfold
Videreføre og sette i verk nye målrettede og langsiktige tiltak for å styrke rekrutteringen og ivaretagelsen av menn og studenter med minoritetsbakgrunn til lærerutdanningene.	Ledergruppa Studieprogramledere Rekrutteringsgruppen

Kapittel 2 Forskning og innovasjon

Forskningen ved ILU hviler på forskernes akademiske frihet. Derfor har vi også et mangfold av forskningsgrupper, hvis egenart og aktivitet er avgjørende viktig. Innenfor dette mangfoldet finnes det også et betydelig spisspotensial, bestående av forskning av høy kvalitet som hevder seg nasjonalt og internasjonalt – ikke minst gjennom tilslag på eksterne midler som blant annet gjør det mulig å bygge fagmiljøer, rekruttere Ph.d.-kandidater og utvikle fagfelt, så vel som den enkeltes karriere. Årsplanen innebærer en målrettet satsning på denne delen av forskningsmangfoldet, med mål om å videreutvikle vår sterke forskningskultur.

Et viktig element i forskningskulturen er Ph.d.-utdanningen og Ph.d.-kandidatene. Etter at det både har blitt gjennomført en ekstern evaluering av Ph.d.-programmet, og en intern evaluering av Ph.d.-emnene ved vår fagretning, er det ILUs mål å fortsette arbeidet med å heve kvaliteten i forskerutdanningen. I 2023 blir det spesielt viktig å følge opp evalueringene som et ledd i å utvikle Ph.d.-emnene vi tilbyr, og målet er at vi har revidert emneporteføljen høsten 2024.

Noe av grunnen til at vi har en sterk forskningskultur ved ILU, er at forskerne er innovative, nysgjerrige og nyskapende. Dette kommer ofte til uttrykk i samarbeid med eksterne partnere, enten dette måtte være skoler, organisasjoner eller museer. Årsplanen innebærer en satsning på ILUs bidrag til innovasjon i offentlig sektor, blant annet gjennom arbeidet med innovasjonsmidler til ansatte.

Mål 2.1. Vi skal videreutvikle den sterke forskningskulturen ved ILU

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Igangsette arbeidet med ordning for søkbare midler til forskningsgrupper som deltar og hevder seg på eksterne søknadsarenaer med sterk konkurranse.	Nestleder for forskning
Gjennomføre flere søknadworkshoper i forbindelse med eksterne utlysninger.	Nestleder for forskning, forskningsgrupper
Systematisere informasjonsflyten omkring utlysninger og andre muligheter til forskningsgrupper.	Nestleder for forskning
Igangsette strategisk diskusjon om dosentløpet, og undersøke muligheter for å tilby ansatte som arbeider mot førstelektorkompetanse et tydeligere tilbud.	Nestleder for forskning, Fagseksjoner og sentre
Inkludere studenter i forskningsgruppers arbeid i hele utdanningsløpet.	Forskningsgrupper
Igangsette diskusjon om muligheter og utfordringer med forskningstematiske satsninger.	Nestleder for forskning

Mål 2.2. Vi skal heve kvaliteten i forskerutdanningen

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Undersøke muligheter for langsiktige og stabile samarbeidsavtaler med andre universiteter.	Ph.d.-utvalget
Videreutvikle emneporteføljen som oppfølging av intern og ekstern evaluering.	Nestleder for forskning
Videreutvikle instituttets oppfølgingsarbeid av aktive kandidater i forbindelse med fremdriftsrapportering.	Nestleder for forskning
Utvikle samlet informasjonsside på ILUs wiki om Ph.d.-kandidaters rettigheter og plikter.	Ph.d.-administrasjonen

Mål 2.3. Vi skal videreutvikle ILUs innovasjonskultur, med særlig orientering mot våre eksterne partnere.

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Pilotere ordning for søkbare innovasjonsmidler for ILU-ansatte.	Nestleder for forskning, innovasjonsleder
Vurdere instituttinterne innovasjonsstipend for master- og Ph.d.-kandidater, som samkjøres med NTNUs utlysning.	Nestleder for forskning, innovasjonsleder
Videreutvikle informasjonsarbeidet om NTNUs politikk for immaterielle rettigheter og åpen vitenskap.	Innovasjonsleder
Vi utvider satsningen med to nye universitetsskoler, og arbeider i den forbindelse med å systematisere og spre erfaringer fra Universitetsskolesamarbeidet.	Innovasjonsleder

Kapittel 3 Organisasjon, infrastruktur og arbeidsmiljø

Institutt for lærerutdanning er samlokalisert på Kalvskinnet som en attraktiv campus midt i byen. Studenter, ikke kun fra ILU, bruker Kalvskinnet aktivt, noe som både er positivt og har sine utfordringer. Siden fusjonen har antall ansatte ved ILU vokst betydelig. Dette har medført et behov for nye kontorarealer. Vi er i dag plassert i syv forskjellige bygg på Kalvskinnet. Det er aldri laget en helhetlig plan som ivaretar ILUs behov på Kalvskinnet. I 2023 vil dette være et viktig prosjekt som skal gjennomføres i samarbeid med Eiendomsavdelingen. Målet er at alle ansatte og studenter skal oppleve Kalvskinnet som et godt sted å være.

Vi skal tiltrekke oss kandidater og sikre at de best kvalifiserte takker ja. Ansatte skal få tilbud om kompetanseutvikling, ha fleksibilitet i arbeidshverdagen og god tilhørighet til arbeidsmiljøet. Ligestilling, kjønnsbalanse, likeverd, inkludering og mangfold skal stå sentralt i arbeidet.

God infrastruktur er avgjørende for utdanning og forskning. ILU skal fortsatt være en pådriver for å styrke tjenester og prosesser som støtter kjernevirksomheten.

I tråd med NTNUs miljøutviklingsplan 2020-2030 skal ILU finne konkrete områder hvor vi kan bidra til at FNs bærekraftsmål nås.

Mål 3.1: ILU skal praktisere inkluderende medvirkningsprosesser, styrke kultur for medvirkning og videreutvikle arbeidsmiljø og lederkompetanse

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Vurdere og prøve ut flere felles møtearenaer på ILU for erfaringsdeling og samarbeid på tvers av områder.	Ledergruppa
Kartlegge erfaringer og spørsmål knyttet til likeverd, inkludering og mangfold ved ILU for å fremskaffe kunnskap om hvilke tiltak som trengs og lage en plan for hvordan de kan bli gjennomført.	Forum for likeverd, inkludering og mangfold
Arrangere norskkurs, språkkafé eller lignende med norske studenter/ansatte og innreisende studenter/ansatte.	Nestleder utdanning Faglig leder praksis Leder for internasjonalisering
Evaluere og vurdere eventuell videreføring av forum for likeverd, inkludering og mangfold etter gjennomført piloteringsperiode i 2023.	Instituttleder

Mål 3.2: ILU skal utvikle et åpent, inkluderende og bærekraftig campusmiljø

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
<p>I samarbeid med Eiendomsavdelingen utarbeide en helhetlig plan for ILU på campus Kalvskinnet, som ivaretar behovene til instituttets fagmiljø og studenter.</p> <p>For eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vurdere hvordan alle fagseksjoner i større grad kan samles. - Fysisk synliggjøring av de nasjonale sentrene - Arbeide for å etablere identitetsareal for studenter på ILU. - Skape funksjonelle og gode uteområder for ansatte og studenter som en del av campus. - Identifisere mulige areal for å etablere fagsenter for emerituser. 	<p>Instituttleder Kontorsjef Eiendomsavdelingen</p>
<p>Sette ansattes digitale kompetanse og behov for opplæring og støtte på agendaen, blant annet som tema i medarbeidersamtaler.</p>	<p>Ledergruppa</p>
<p>Være en aktiv og synlig deltaker på <i>flere</i> arenaer, og bidra med viktige perspektiver fra instituttnivået i utviklingen av digitale verktøy, tjenester og arbeidsprosesser ved SU og NTNU.</p>	<p>Instituttleder Kontorsjef</p>
<p>Kartlegge, digitalisere og automatisere arbeidsprosesser for å frigjøre administrative ressurser til utviklingsarbeid.</p>	<p>Kontorsjef</p>

Mål 3.3: ILU skal redusere klimaavtrykk og være en arena for bærekraftig praksis

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
<p>Utforme retningslinjer og iverksette tiltak for å oppnå målene i NTNUs Miljøutviklingsplan 2020–2030, med særlig vekt på reduksjon av CO2-utslipp ved reise/transport og hvordan vi sikrer bærekraftige innkjøp.</p>	<p>Instituttleder Kontorsjef</p>

Mål 3.4: ILU skal utvikle egen organisasjon gjennom gode verktøy og effektiv ressursutnyttelse som støtter opp om realisering av langsiktige mål. ILU skal være en pådriver for å utvikle og styrke administrative tjenester og prosesser for å støtte instituttets kjernevirksomhet

Virkemidler	Oppfølgingsansvarlig
Implementere og videreutvikle ny organisering av administrasjonen ved ILU på bakgrunn av organisasjonsutviklingsprosjekt i 2022.	Instituttleder Kontorsjef og ansatte i administrasjonen
Opprette og videreutvikle wikiside for å styrke internkommunikasjon og synliggjøre medvirkningsorgan og representasjon.	Kontorsjef Rådgivere
Styrke og synliggjøre arbeidsprosesser, kompetanse og ressurser i forbindelse med søknader om eksterne prosjektmidler, i samarbeid fakultetsnivået.	Instituttledelsen
Forbedre presentasjonen av fagseksjonene på ILUs eksterne nettsider for å styrke eksternekommunikasjon og synliggjøre kompetansen i fagseksjonene.	Instituttledelsen Kommunikasjonsrådgiver

Notat

Til: Fakultetsstyret

Kopi til:

Fra: Dekan

Signatur:

SUS-sak 35/22 Periodeplan 2023–26 og særskilte tiltak

Ingress:

Periodeplan 2023–26 legges fram for endelig vedtak. Periodisk evaluering av ph.d.-programmene ved SU er avsluttet og dekan legger fram tiltaksplan for perioden 2023–26 til behandling. Tiltaksplanen blir en del av periodeplanen. Som oppfølging av vedtak i styret 15. juni legges det også frem et mandat med tittel «Forarbeid til utvalgsarbeid for styrking av fremtidens samfunnsvitenskap ved NTNU»

Vedlegg:

1. Periodeplan for SU 2023–26
 2. SU-fakultetets bidrag til utviklingsavtalen 2023–26
 3. Mandat: Forarbeid til utvalgsarbeid for styrking av fremtidens samfunnsvitenskap ved NTNU
 4. Tiltaksplan for oppfølging av periodisk evaluering av ph.d.-programmene ved SU
-

Tilråding:

1. Fakultetsstyret vedtar periodeplan 2023–26 for SU-fakultetet.
2. Fakultetet vedtar mandatet ihht vedlegg 3 «Forarbeid til utvalgsarbeid for styrking av fremtidens samfunnsvitenskap ved NTNU»
3. Fakultetsstyret vedtar tiltaksplan for oppfølging av periodisk evaluering av ph.d.-programmene ved SU og ber dekan iverksette planen.

Postadresse

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/su

Besøksadresse

Dragvoll, Loholt Allé 87
Paviljong C

Telefon

+47 73591900

Saksbehandler

Bakgrunn:

Utkast til periodeplan for SU-fakultetet 2023–26 ble behandlet i fakultetsstyremøtet 6. oktober 2022. Fakultetsstyret ga innspill til innholdet i planen og ga dekan i oppdrag å arbeide videre med planen i tråd med hovedlinjene i forslaget og innspillene i møtet.

Dekan har siden fakultetsstyremøtet arbeidet videre med periodeplanen, parallelt med at det er utarbeidet svar på bestillingen fra rektor om å rapportere på fakultetenes bidrag til å realisere utviklingsavtalen med KD. Fakultetenes frist for rapportering var 21. oktober. I denne rapporteringen er vi bedt om å periodisere tiltakene i periodeplanen: Hva skal gjennomføres i 2023 og hva skal gjennomføres i siste del av perioden (2024–26)? Denne periodiseringen er også innarbeidet i periodeplanen. Skjema med rapportering til nivå 1 er vedlagt til orientering.

Rektor har sammenholdt bidragene som fakultetene har rapportert inn og i november har det vært gjennomført dialog om totalen i bidragene og mulige fellesprioriteringer for 2023 i dekanmøtet og utvalgene. 1. desember vedtar NTNUs styre periodeplan og langtidsbudsjett og de inviteres til å kommentere på forslag til fellesprioriteringer for 2023.

I romjula vil NTNU motta tildelingsbrev fra KD og i januar vil fakultetene motta tildelingsbrev fra NTNU.

I planleggingen av 2023 har 2022 blitt et overgangsår, hvor hele arbeidet med operasjonalisering av utviklingsavtalen, fellesprioriteringer og periodeplaner er i utakt med rektors årshjul for dette arbeidet. Det har gjort at kartleggingen av fakultetenes bidrag til realisering av utviklingsavtalen og utpeking av fellesprioriteringer for kommende år har skjedd på høsten og inn mot jul 2022. Fra neste år, i planleggingen av 2024 (og for senere år), vil vi være tilbake til ordinært årshjul, hvor strategiske diskusjoner om prioriteringer vil legges til våren.

Rullering av periodeplanen vil være tema for styremøte og -seminar 27. april 2023.

Forarbeid til utvalgsarbeid for styrking av fremtidens samfunnsvitenskap ved NTNU

I samarbeid med instituttlederene ved de Institutt for geografi, Institutt for sosialantropologi og Institutt for sosiologi og statsvitenskap er det utarbeidet et mandat til et forarbeid til utvalgsarbeid for styrking av fremtidens samfunnsvitenskap ved NTNU. Dette er en oppfølging av fakultetsstyrets vedtak 15. juni 2022 om å sette ned et utvalg for å se på mulige samarbeid, eventuelt endret instituttstruktur, med bakgrunn i endrede økonomiske rammer og med intensjon om å styrke samfunnsvitenskapen i bredden ved SU/NTNU.

Mandatet er vedlagt denne saken.

Tiltaksplan for oppfølging av periodisk evaluering av ph.d.-programmene ved SU

Evalueringspanelets rapport om periodisk evaluering av ph.d.-programmene ble lagt fram for fakultetsstyret 15. juni 2022 (SUS 22/22). Fakultetsstyret ba dekan komme tilbake med en plan for oppfølging av periodisk evaluering.

Periodisk evaluering er en del av NTNUs kvalitetssikringssystem. Formålet med evalueringen er å identifisere områder som kan forbedres og gi et grunnlag for å utforme tiltak for å utvikle kvaliteten på studieprogrammene. Gjennomføring av en evaluering i 2022 var også en forutsetning i fakultetsstyrets vedtak om ny organisering av ph.d.-programmene i 2017.

Evalueringsrapportens anbefalinger, innspill fra intern høring og workshop med bred deltakelse har dannet grunnlaget for utarbeidelsen av tiltaksplanen. Planen ble behandlet i instituttleder møtet 21. november.

Fakultetet har identifisert fire hovedområder for oppfølgingsarbeidet:

- Emnetilbud og opplæringsdel
- Gjennomføring
- Veiledning og veilederkompetanse
- Arbeidslivsrelevans og generiske ferdigheter

Tiltaksplanen er todelt, med tiltak for 2023 og for perioden 2024–26, og inneholder forpliktende tiltak for både fakultetet og instituttene. Tiltaksplanen skal revideres årlig fra 2024.

Periodeplan for SU 2023–26

Innledning

Periodeplanen sikter mot å realisere SU-fakultetets strategi «Kunnskap for et bedre samfunn» (2018-2025). Den operasjonaliserer SUs bidrag til NTNUs periodeplan og dekker samme tidsrom som denne. Planen ruller og revideres årlig.

Periodeplanen er delt inn i fire kapitler med tilhørende mål og tiltak:

1. Forskning
2. Utdanning
3. Innovasjon og omstilling
4. Organisasjon, infrastruktur og arbeidsmiljø

Samfunnsoppdraget for SU

Som ett av landets største fakultet, utdanner SU fremtidens kompetente samfunnsborgere. Våre studenter skal utvikle kompetanse som samfunnet trenger og evne til kritisk refleksjon. De skal tilegne seg nødvendig kunnskap om sitt fag og de skal erverve verktøy og metoder som de kan bruke til å møte fremtidens utfordringer på kort og lang sikt. Kandidatene skal gjennom videreutdanningstilbud få utviklet sin kompetanse i et arbeids- og samfunnsliv i stadig omstilling.

Forskningen vår skaper ny kunnskap om samfunnsforhold, mennesker, arbeidsliv, politikk og om hvordan vi lærer og utvikler oss. Forskningen brukes av eksterne partnere som grunnlag for omstilling, den utvikler de enkelte fag og er fundamentet for undervisning av høy faglig kvalitet.

Vårt viktigste bidrag til nyskaping og omstilling er at kunnskapen som våre fagmiljø skaper, brukes av eksterne partnere i deres omstillingsarbeid. Vi møter stadig nye forventninger til partnerskap, der omverden ikke bare er passive mottakere av våre resultater. Dette gir nye muligheter for samfunnseffekter, men skaper også nye utfordringer for våre fagmiljø, for selve forskningsprosessen, for forskningsetikken og i den praktiske gjennomføringen.

Vårt særskilte bidrag i samfunnsoppdraget er sosial bærekraft, innovasjon og tverrfaglig samhandling. Vi skal gjennom vår utdanning, forskning og nyskaping, i samarbeid med lokale, nasjonale og internasjonale partnere, bidra til kunnskap på komplekse problemstillinger.

Endrede rammebetingelser

Våre målsettinger er utformet i lys av den internasjonale situasjonen, samt nasjonale rammer og føringer. Politiske og økonomiske rammebetingelser for UH-sektoren er under endring. Vi ser nye politiske prioriteringer, målrettede budsjettkutt og utsikter for en generelt strammere økonomisk situasjon. Endringene vil påvirke både NTNUs totaløkonomi og fakultetets rammer. Vi forventer økt konkurranse om eksterne midler, samtidig som dette blir viktigere for å realisere både SU og NTNU sine forskningsambisjoner. Samtidig som vi ser at rammebetingelsene kan bli strammere, viser politiske ambisjoner, konkretisert blant annet gjennom tildelingsbrevet fra KD for 2022, store forventninger til vår sektor. Spesielt er framtidens HUMSAM-studier prioritert som innsatsområde. For å svare ut forventninger, og samtidig sette premisser, vil studieprogramporteføljearbeid være et prioritert arbeid på tvers av våre fagmiljø.

Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2033 peker på nye kunnskaps- og kompetansebehov fra fagområder som er sentrale på SU. Dette gjelder et generelt fokus på rettferdig omstilling, ny tematisk satsning på «Felleskap og tillit», og målrettet samfunnsoppdrag for inkludering av barn og unge i skole og arbeidsliv. Gjennom periodeplanen vil vi skape et grunnlag

for at våre fagmiljø kan nå sine faglige ambisjoner og samtidig bidra til å realisere sentrale mål i regjeringens langtidsplan.

Utdannings samarbeid for faglig og økonomisk bærekraft

Ved SU er ledelse av studieprogram delegert til instituttene, og studieprogramledere rapporterer til instituttleder. Instituttene forvalter og utvikler egen studieportefølje. Fakultetets viderefordelingsmodell (VFM) følger og støtter opp om dette prinsippet. En mulig bakside er at fagmiljøene oppretter emner med overlappende innhold i stedet for å gjenbruke emner og samarbeide om utvikling og undervisning i studieprogrammene. Samlet sett gir dette en portefølje som ikke utnytter ressursene best mulig. I et fremtidsperspektiv med stramme økonomiske rammer, mindre ungdomskull og økt konkurranse om studentene, vil ikke dette være bærekraftig.

SU er et utdanningstungt fakultet. Hvis ikke program- og emneporteføljen organiseres effektivt, er det fare for at undervisningsbelastningen går ut over de faste vitenskapelig ansattes forskningstid.

Dagens insentivmodell kan være en av forklaringene på lite samarbeid på tvers av institutt og fakultet. En fremtidsrettet portefølje som er faglig og økonomisk bærekraftig fordrer at vi a) gjennomgår porteføljen i sin helhet, og b) utvikler økonomiske modeller som fremmer samarbeid. Eksempelvis har alle våre samfunnsvitenskapelige institutter satt forskningsmetode som et utviklingsområde hver for seg. I en fremtidig modell, og som svar på fremtidens HUMSAM-studier, kan samfunnsvitenskapelig metode løftes fram som en kjernekompetanse våre kandidater har. Da må vi samarbeide på tvers av instituttgrenser og studieprogram.

Ekstern finansiering og partnerskap

Tilslag på eksterne utlysninger betyr at våre fagområder innen forskning, utdanning og innovasjon anses å ha kvalitet og for å bidra i kunnskapsutvikling. For våre vitenskapelig ansatte gir tilslag motivasjon og muligheter til ytterligere fagutvikling. For instituttene gir ekstern finansiering, i samspill med bevilgningsøkonomien, et økonomisk handlingsrom.

SU skal styrke sin posisjon i dette landskapet. Forskningsgrupper, nettverksbygging og partnerskap vektlegges gjennom ulike insentiver. Universitetskommunesamarbeidet innebærer forpliktelser og samskaping mellom SU og Trondheim kommune knyttet til utdanning, forskning og innovasjon. Sosial bærekraft er en felles prioritet, som følges opp gjennom tildeling av ressurser.

Kapittel 1: Forskning

Forskningen vår skaper ny kunnskap om samfunnsforhold, mennesker, politikk og om hvordan vi lærer. Forskningen brukes av eksterne partnere som grunnlag for omstilling, den utvikler de enkelte disipliner og profesjoner, og er fundamentet for utdanning av høy faglig kvalitet. SU ønsker å videreutvikle en felles kultur for kvalitet i forskning, som støtter mangfoldet.

Mål 1: Fra forskningsstruktur til forskningskultur

Forskningstiden til våre fast vitenskapelig ansatte er den viktigste ressursen for at våre forskere kan realisere sine forskningsambisjoner. God forskningskultur former måten forskning utøves og kommuniseres på, gjennom større bevissthet om adferd, verdier, forventninger og normer i forskningsfellesskap. SU skal videreutvikle en kultur for samarbeid i grupper både innenfor og på tvers av fag, som vil styrke oppnåelsen av både individuelle mål og instituttens målsetninger. Forskningsgruppene skal settes i stand til å skape flere forskningsresultater, som kan utvikle de enkelte fag og som anvendes i samfunnet.

Tiltak 2023:

- Gjennomføre tre utredninger på sentrale områder, som deretter skal følges opp med tiltak i siste del av planperioden:
 - Hvordan kan SU opprettholde forskningstermin med utenlandsopphold som en ressurs som styrker våre aktive forskere og bidrar til fagmiljøenes utvikling?
 - Hvordan kan fakultetsnivåets tildelinger av rekrutteringsstillinger og strategiske midler bidra til å realisere forskningsambisjonene til etablerte forskningsgrupper?
 - Hvordan lykkes våre fagmiljø med å realisere sine forskningsambisjoner, både i omfang og kvalitet, sammenlignet med tilsvarende fagmiljø i Norge?
- Aktivt bidra til utviklingen av NTNUs tematiske satsningsområder (TSO) og muliggjørende teknologier (MT)
- Utforske potensialet for internasjonalt samarbeid med et fåtall partneruniversiteter sammen med HF, ØK, AD og VM på NTNU, med målsetning om å realisere samarbeid i siste del av planperioden

Tiltak 2024–26:

- Arbeide for at våre forskere deltar aktivt på samarbeidsarenaer for TSO og MT
- Videreutvikle forskningsledelse og forskningsgruppedannelse som kultur for samarbeid på tvers av våre fagmiljø gjennom seminarer, deling av *best practice*, og tildelinger av ressurser
- Styrke fakultets- og instituttledelsens oppfølging av forskningsgruppenes aktivitet på nasjonale og internasjonale arenaer
- SU skal aktivt bidra til å realisere målene i NTNUs utviklingsplan for åpen vitenskap, herunder spesielt åpen publisering og åpne data

Mål 2: Spissmiljøer

Enkelte av våre forskningsgrupper er avhengige av ekstern finansiering for å oppnå sine ambisiøse mål. Vi skal styrke både prosjektledere, forskningsgrupper og støtten til søknadsarbeidet, slik at disse sterke forskningsgruppene lykkes med å oppnå tilslag på sine søknader om ekstern finansiering, for slik å realisere sine forskningsambisjoner.

Tiltak 2023:

- Utvikle og gjennomføre kurspakke for fremtidige prosjektledere i Horisont Europa-prosjekt
- Oppdatere fakultetets ERC-strategi og følge opp tiltak i siste halvdel av planperioden

- Fakultetsadministrasjonen skal styrke den administrative oppfølgingen av forskningsgrupper som har oppnådd tildeling på de mest konkurranseutsatte arenaene
- Fakultetsnivået vil gi strategiske tildelinger og prioritert forskningsadministrativ støtte til å videreutvikle søknader om ekstern finansiering, som har oppnådd svært god evaluering, men ikke tilslag
- Fakultetsadministrasjonen vil prioritere rådgiving og oppfølging av søkere til Unge forskertalent

Tiltak 2024–26:

- Opprettholde instituttenes strategiske innsats for involvering i Horisont Europa
- Hensynta rekrutteringsbehov for ledende forskningsgrupper i instituttenes strategiske personalplaner

Mål 3: Ph.d.-programmer og fagretninger

Vår ph.d.-utdanning kvalifiserer fremtidens forskere og høykompetente medarbeidere for offentlig og privat sektor gjennom et selvstendig forskningsarbeid. Vi skal integrere våre kandidater i en styrket forskningskultur. Ved å videreutvikle forskerutdanningen kan kunnskapen og kvalifikasjonene til våre kandidater komme fagene og samfunnet til gode på en best mulig måte.

Fakultetet skal følge opp periodisk evaluering av ph.d.-programmene fra 2022 med en egen tiltaksplan. Fire hovedområder er identifisert for oppfølgingen: 1) emnetilbud og opplæringsdel, 2) gjennomføring, 3) veiledning og veilederkompetanse, og 4) arbeidslivsrelevans og generiske ferdigheter.

Tiltak 2023:

- Gjennomføre planlagte tiltak på program- og fagretningsnivå i tråd med tiltaksplanen, med finansiering og støtte fra både fakultet og institutt

Tiltak 2024–26:

- Revidere tiltaksplanen hvert år fra 2024, for å sikre god progresjon i forskerutdanningens kvalitet frem mot 2026

Kapittel 2: Utdanning

SU tilbyr utdanning i bredden av samfunns- og utdanningsvitenskapelige disiplinfag, helse- og sosialfag, og lærerutdanning. Studieporteføljen har høy utdanningskvalitet, og rekrutterer studenter i forskjellige livsfaser for å bidra til bærekraftig omstilling.

Mål 4: Strategisk utvikling av studieporteføljen

SU skal tilpasse studieporteføljen til nye økonomiske rammevilkår gjennom å utrede modeller for samarbeid på tvers av studieprogram og fagmiljø. Studieporteføljens faglige profil skal styrkes gjennom tettere kobling til strategisk personalplan, forskningsgrupper og tematiske satsninger, særlig sosial bærekraft og inkludering. Fagmiljøene skal prioritere utvikling av studieporteføljen i tråd med anbefalingene i *Fremtidens HUMSAM-studier*. Vi skal i fellesskap videreutvikle studieprogrammene med særlig vekt på å samordne og styrke metodefag på tvers av fagmiljø på SU og NTNU. Studieporteføljen skal gi større mulighet for studentmobilitet (inn-/utveksling) gjennom aktiv bruk av institusjonsavtaler og eksisterende og nye forskningssamarbeid.

Tiltak 2023:

- Utrede, forankre og vedta prinsipper for videre utvikling av studieporteføljen, og særlig prioritere utdanningstilbud som inngår i *Fremtidens HUMSAM-studier*. Utredningen skal omfatte analyser av mulige samarbeid på tvers av studieprogram og institutt, særlig med tanke på metode.

Tiltak 2024–26:

- Iverksette vedtatte prinsipper i videre utvikling av studieprogram og -portefølje

Mål 5: Livslang læring

SU skal være en premissleverandør for hvordan fleksible og desentrale tilbud skal/kan finansieres, og tilbys/organiseres. Etablerte strukturer skal videreutvikles, og tilbudene skal inngå som en integrert del av studieporteføljen. Alle våre fagmiljøer skal ha utdanningstilbud som er tilpasset studenter i ulike livsfaser, både campusbasert og nettbasert, heltid og deltid, og med basis i fakultetets forskning og satsningsområder. SU skal legge til rette for livslang læring som bidrar til økt kompetanse og omstilling i arbeidslivet, og eksisterende studietilbud skal i større grad tilpasses studenter i arbeid. Vi skal i større grad utforske og bruke digitale muligheter og tilby videreutdanning i alle tre campusbyer.

Tiltak 2023:

- Utarbeide en overordnet plan for fakultetets videre arbeid med livslang læring
- Utrede mulige modeller for gjenbruk og tilpasning av eksisterende tilbud for nye studentgrupper
- Utvikle tilbud innen områdene organisasjon og ledelse

Tiltak 2024–26:

- Utvikle tilbud innenfor sektorene helse og oppvekst
- Utvikle og pilotere fleksible studietilbud for nye målgrupper og studenter i ulike livsfaser
- Styrke tverrprofesjonelt utdanningssamarbeid med Unikom/TRD.3.0 om helse og oppvekst

Mål 6: Arbeidslivsrelevans

Arbeidslivsrelevans er høyt prioritert i arbeidet med utviklingen av studieporteføljen og i rekrutteringen av studenter. SU skal utvikle studieprogrammenes arbeidslivsrelevans i bredden, og styrke 1) samarbeidet med arbeidslivet, 2) kvalitet i praksis i profesjonsstudier, 3) praksisnære og

studentaktive undervisnings- og vurderingsformer. Studentene våre skal ha høy metodekompetanse og få erfaring med tverrfaglig og/eller og tverrprofesjonell samhandling.

Tiltak 2023:

- Utrede, støtte og pilotere tilbud på tvers av faggrenser, for eksempel
 - Tematiske studietilbud med vekt på store samfunnsutfordringer
 - Styrke metodetilbudet (jf. mål 4)
 - Aktiviteter som utvikler/tydeliggjør arbeidslivsrelevans
 - Studietilbud som styrker studentenes tverrfaglige og tverrprofesjonelle samhandlingskompetanse
- Systematisere og pilotere nye former for samarbeid med arbeidslivet (bl.a. TRD3.0)
- Tydeliggjøre den samfunns- og utdanningsvitenskapelige kompetansen i studentrekruttering og i kontakt med arbeidslivet

Kapittel 3: Innovasjon og omstilling

SU produserer kunnskap om samfunn og utdanning som er relevant utenfor UH-sektoren. Både disiplin- og profesjonsfagene bidrar med kunnskap som driver omstillingsarbeid i næringsliv og offentlig sektor, ofte i tett samarbeid med UH-eksterne partnere. For å bevare vår aktualitet og relevans må vi også være innovative i egen praksis og legge til rette for omstilling internt.

Mål 7: Innovativ læring og læringsmiljø

SU skal arbeide kunnskapsbasert og systematisk med helhetlig læringsmiljø for bedre gjennomføring, mer tilstedeværelse på campus, trivsel og god psykisk helse. SU skal jobbe for god studentrekruttering og mer mangfold i våre studier. SU skal stimulere og støtte fagmiljø som ønsker å utvikle innovativ læring, og spesielt utviklingsprosjekter som involverer studenter og eksterne partnere. Dette kan være knyttet til læringsareal i arbeid med campusutvikling, utforskning av digitale muligheter eller studentaktive læringsmiljø. Vi skal legge til rette for erfaringsdeling og spredning på tvers av fagmiljø.

Tiltak 2023:

- Videreutvikle strukturer for systematisk samarbeid med studentdemokratiet og linjeforeningene
- Jobbe systematisk for økt mangfold i rekruttering, og for økt rekruttering fra egne bachelorprogram til masterprogram
- Dele erfaringer med og videreutvikle praksiser for bruk av læringsassistenter
- Utforske og utvikle ulike lærings- og studentareal knyttet til eksisterende og nye campuser
- Systematisk videreutvikle læringsstøtte i samarbeid mellom BLINK og fagmiljøene

Tiltak 2024–26:

- Utvikle nye moduler/samarbeid om utdanningsfaglig kompetanse

Mål 8: Eksterne partnere

Vi møter stadig nye forventninger til partnerskap også i planlegging og gjennomføring av forskning. Våre partnere skal ta vår forskning i bruk i sitt omstillingsarbeid. SU skal sikre at de forskningsgruppene som har aktivt samarbeid med våre partnere har best mulig vilkår for å omdanne forskning til praktisk bruk. Dette arbeidet skal drives med tydelig fokus på samfunnseffekter, forskningsetikk og akademisk frihet.

Tiltak 2023:

- Definere lederansvar, sikre god organisering og videreutvikle den administrative støtten for innovasjon og omstilling, og utvikle nye støtteordninger på området.
- Evaluere piloten for stort samskappingsprosjekt som ble gjennomført i 2022, og gjennomføre en bred diskusjon om innretning på fremtidige satsninger av denne typen med sikte på å bidra til kunnskapsutvikling og omstilling i offentlig sektor
- Gjennomføre workshop om forskningsetiske utfordringer der hvor offentlig sektor er vår forskningspartner
- Delta aktivt i utforming av det målrettede samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge som regjeringen lanserte i sin langtidsplan

Tiltak 2024–26:

- SU sine fagmiljø skal delta aktivt i realiseringen av samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge

Kapittel 4: Organisasjon, infrastruktur og arbeidsmiljø

Det er de ansatte som gjør det mulig for fagmiljøene å nå sine ambisjoner innen kjerneområdene. Forutsigbare økonomiske rammebetingelser, konkurransedyktige betingelser, karriereutvikling, god ledelse, en attraktiv infrastruktur og et godt arbeidsmiljø, er avgjørende for å trekke til seg og beholde ansatte. Et viktig grunnlag for å nå ambisjonene er likestilling og mangfold.

Mål 9: Økonomi og virksomhetsstyring

Enhetene skal ha verktøy og metodikk for økonomistyring som støtter opp under realisering av langsiktige mål, planlegging og styring av virksomheten. Dette skal støttes av strategiske personalplaner som gjør at virksomhetsstyringen kobles til de faglige og strategiske ambisjonene. Risikovurdering av virksomheten skal hjelpe ledelsen til å ta bedre beslutninger ved å synliggjøre usikkerheter og svakheter som må håndteres og hvilke risikoer som kan aksepteres.

Tiltak 2023:

- Fakultetsadministrasjonen skal etablere og utvikle gode rutiner for gjennomføring av risiko- og mulighetsanalyser for fakultetet som helhet
- Fakultetsadministrasjonen og instituttene skal sørge for at ansatte har tilstrekkelig opplæring innen informasjonssikkerhet slik de kan ivareta sin plikt til å vurdere risiko ved nye prosjekter og i all informasjonsbehandling

Tiltak 2024–26:

- Gjennomgå fakultetets viderefordelingsmodell og prinsippene i virksomhetsstyringen for å tilpasses endringer i rammebetingelsene

Mål 10: Rekruttering og karriereutvikling

Enhetene skal ha strategiske personalplaner som gjør at vi rekrutterer og utvikler ansatte ut ifra ambisjoner innen *både* forskning og utdanning. SU skal ha en samlet strategisk personalplan for de teknisk- administrative funksjonene basert på ambisjonene, fremtidige rammebetingelser og kompetansebehov. Vi skal tiltrekke oss kandidater og sikre at de best kvalifiserte takker ja. Ansatte skal få tilbud om kompetanseutvikling, ha fleksibilitet i arbeidshverdagen og god tilhørighet til arbeidsmiljøet. Likestilling, kjønnsbalanse, inkludering og mangfold skal stå sentralt i arbeidet.

Tiltak 2023:

- Fakultetsadministrasjonen og instituttene skal sammen effektivisere og standardisere rekrutteringsprosessene for alle stillinger. Det skal utvikles prosesser og verktøy for å nå de rette søkerne på de rette arenaene og for å styrke mangfold og likestilling. Der hvor det er vanskelig å få kvalifiserte søkere skal vi utarbeide langsiktige planer for å kvalifisere egne ansatte og talenter
- Utrede virkemidler for kompetanse- og karriereutvikling for alle ansatte
- Videreutvikle fakultetets samlede strategiske personalplan for teknisk-administrative funksjoner. Den skal sikre at vi rekrutterer og utvikler ansatte ut ifra SUs ambisjoner, rammebetingelser og kompetansebehov og evner til å utnytte ressursene på tvers av enheter

Mål 11: Campus

God infrastruktur er avgjørende for utdanning og forskning. Fakultetet skal være en premissgiver i planlegging og bygging av campus og digital infrastruktur. Vi skal ha nok lederkraft og støttefunksjoner til å kunne påvirke og fremme enhetenes behov. Vi skal være godt koordinert med de vi bygger og skal bo sammen med. Brukermedvirkningen skal være effektiv og reell. Vi skal delta

aktivt i utviklingen av funksjonelle, fleksible og bærekraftige bygg som ivaretar behovene til fakultetets fagmiljøer og som legger til rette for samarbeid og sambruk.

Tiltak 2023:

- Styrke ledelsen med en tredje prodekan som skal ha særskilt ansvar for deler av campusarbeidet. Sette av ressurser i ledelsen på instituttene til arbeidet
- Styrke støtteapparat med ressurser og kompetanse, slik at det kan støtte og legge til rette for ledelsen, ansatte og studentene sitt arbeid med campus og digital infrastruktur
- Effektivisere strukturen for brukermedvirkning slik at de riktige personene bidrar på rett tidspunkt og ikke bruker mer av sin tid enn nødvendig

Mål 12: Organisasjonsstruktur

SU har som mål å opprettholde bredden i våre samfunnsvitenskapelige disipliner. Dette er viktig for NTNU som breddeuniversitet og for vårt samfunnsoppdrag. Studentrekruttering og endrede nasjonale og institusjonelle rammebetingelser gir instituttene ulike forutsetningene for å nå sine ambisjoner. De små disiplinfagenes eksistens må sikres faglig og økonomisk.

Tiltak 2023:

- Etablere en gruppe sammensatt av representanter for disiplinfagene som vurderer ulike muligheter for samarbeid og organisering på tvers av fagmiljø

Mål 13: Bærekraftig ledelse og støtteapparat

Det skal være bærekraftig å være leder ved SU. Det skal være balanse mellom kravene som stilles og muligheten for å gjøre en god jobb. Å være instituttleder skal være en attraktiv jobb hvor man støttes av en ledergruppe. I ledergruppen skal ansvar og roller være avklart og samarbeidet være godt. Ledergruppen skal støttes av en administrasjon som arbeider effektivt, er faglig oppdatert og robust.

Tiltak 2023:

- Rollene i ledergruppene ved instituttene, dekanat og i fakultetsadministrasjonen skal beskrives med forventninger og krav. Det skal avtales tilstrekkelig tid til nestledernes arbeid ved instituttene
- Fakultetsadministrasjonen og instituttene skal gi ledere tilstrekkelig lederstøtte slik at de kan ivareta sin rolle i styre, råd og utvalg. Videreutvikling av møtearenaer, kompetanse og støtteapparat
- Rollen som forskningsansvarlig, særlig med tanke på helseforskning, forskningsetikk og datahåndtering/personvern skal styrkes
- Videreutvikle det forskningsadministrative nettverket FORAN, slik at både ledere og forskere skal få tilstrekkelig administrativ støtte gjennom hele prosjektsyklusen

Tiltak 2024–26:

- Oppgavefordeling og ressursbruk i hele fakultetets administrative og tekniske funksjoner skal gjennomgås i lys av ambisjoner, rammebetingelser, digitalisering og kompetansebehov

Mål 14: Bærekraft i egen organisasjon

Det er innenfor områdene reise, innkjøp og gjenbruk/avfall at fakultetet har de største forutsetningene for å bidra til et redusert klimafotavtrykk. Vi skal arbeide systematisk for å redusere eget klimafotavtrykk og bidra med vår andel for at NTNU skal nå sine klimamål.

Tiltak 2023–26:

- Alle reiser skal vurderes ut ifra et klimahensyn og hva som er den mest miljøvennlige måten å reise på før reisen gjennomføres
- Antallet reiser skal reduseres og digitale løsninger erstatter reiser der det er hensiktsmessig
- Alle enheter skal alltid vurdere gjenbruk, kjøpe brukt eller reparasjon før vi gjennomfører nyanskaffelser

SU-fakultetets bidrag til utviklingsavtalen 2023–26

Kapittel 1: Forskning

Mål for 2026	Tiltak	Periodisering		SP ⁱ	Avhengigheter og samarbeid
		2023	2024–26		
<p>Mål 1: Forskningstiden til våre fast vitenskapelig ansatte er den viktigste ressursen for at våre forskere kan realisere sine forskningsambisjoner. God forskningskultur former måten forskning utøves og kommuniseres på gjennom større bevissthet om adferd, verdier, forventninger og normer i forskningsfellesskap. SU skal videreutvikle en kultur for samarbeid i grupper både innenfor og på tvers av fag, som vil styrke oppnåelsen av både individuelle mål og instituttens målsetninger. Forskningsgruppene skal settes i stand til å skape flere forskningsresultater, som kan utvikle de enkelte fag og som anvendes i samfunnet.</p>	<p>Gjennomføre tre utredninger på sentrale områder, som deretter skal følges opp med tiltak i siste del av periodeplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hvordan kan SU opprettholde forskningstermin med utenlandsopphold som en ressurs som styrker våre aktive forskere og bidrar til fagmiljøenes utvikling? – Hvordan kan fakultetsnivåets tildelinger av rekrutteringsstillinger og strategiske midler bidra til å realisere forskningsambisjonene til etablerte forskningsgrupper? – Hvordan lykkes våre fagmiljø med å realisere sine forskningsambisjoner, både i omfang og kvalitet, sammenlignet med tilsvarende fagmiljø i Norge? 	X		9, 10, 12	<p>Eventuell revisjon av NTNUs retningslinjer for forskningstermin</p> <p>Evn. endringer i tildeling RSO-stillinger</p>
	Aktivt bidra til utviklingen av NTNUs tematiske satsningsområder (TSO) og muliggjørende teknologier (MT).	X		11	Hele TSO-saken avhenger av en rekke beslutninger på NTNU-nivå.
	Arbeide for at våre forskere deltar aktivt på samarbeidsarenaer for TSO og MT		X	11	
	Utforske potensialet for internasjonalt samarbeid med et fåtall partneruniversitet sammen med HF, ØK, AD og VM på NTNU, og vil fra 2024 realisere dette potensiale om det fremstår som realistisk	X		9, 10, 12	<p>NTNUs internasjonaliseringsplan</p> <p>Internasjonalisering på studiesiden</p>

	Videreutvikle forskningsledelse og forskningsgruppedannelse som kultur for samarbeid på tvers av våre fagmiljø gjennom seminarer, deling av <i>best practice</i> , og tildelinger av ressurser		X	8, 9	
	Styrke fakultet- og instituttledelsens oppfølging av forskningsgruppenes aktivitet i nasjonale og internasjonale arenaer		X	9, 10	
	Aktivt bidra til å realisere målene i NTNUs utviklingsplan for åpen vitenskap, herunder spesielt åpen publisering og åpne data	X	X	7, 9	Utviklingsplan for åpen vitenskap
Mål 2: Enkelte av våre forskningsgrupper er avhengige av ekstern finansiering for å oppnå sine ambisiøse mål. Vi skal styrke både prosjektledere, forskningsgrupper og støtten til søknadsarbeidet slik at disse sterke forskningsgruppene lykkes med å oppnå tilslag på sine søknader om ekstern finansiering, for slik å realisere sine forskningsambisjoner.	Oppdatere fakultetets ERC-strategi i 2023 og følge opp tiltak i siste halvdel av perioden	X		9, 12	NTNUs ERC-strategi
	Fakultetsadministrasjonen skal styrke den administrative oppfølging av forskningsgrupper som har oppnådd tildeling på de mest konkurranseutsatte arenaene	X		9	Hva skjer med EU økonomistøtte, og hvilken rolle får ny Avdeling for forskning og innovasjon i prosjektgjennomføringsfasen?
	Fakultetsnivået vil gi strategiske tildelinger og prioritert forskningsadministrativ støtte til å videreutvikle søknader om ekstern finansiering som har oppnådd svært god evaluering, men ikke tilslag	X		9	Støtte fra SU må sees i sammenheng med rollene til ny Avdeling for forskning og innovasjon
	Hensynta rekrutteringsbehov for ledende forskningsgrupper i instituttenes strategiske personalplan		X	8, 9, 12	
	Fakultetsadministrasjonen vil prioritere rådgiving og oppfølging av søkere til Unge forskertalent	X		8, 9	Støtte fra SU må sees i sammenheng med rollene til ny Avdeling for forskning og innovasjon
	Mål 3: Vår ph.d.-utdanning kvalifiserer fremtidens forskere og høykompetente	Gjennomføre en bred og målrettet oppfølging av evaluering av	X		

<p>medarbeidere for offentlig og privat sektor gjennom et selvstendig forskningsarbeid. Vi skal integrere våre kandidater i en styrket forskningskultur. Ved å videreutvikle forskerutdanningen kan kunnskapen og kvalifikasjonene til våre kandidater komme fagene og samfunnet til gode på en best mulig måte.</p>	<p>forskerutdanningen, i tråd med spesifikk oppfølgingsplan utviklet høsten 2022</p>				
	<p>Revidere oppfølgingsplanen hvert år fra 2024 for å sikre god progresjon i forskerutdanningens kvalitet frem mot 2026. Tiltakene i planen fra 2022 skal gjennomføres både på fagretning og programnivå, med finansiering og støtte både fra institutt og fakultet</p>		X		Periodisk evaluering og interne evalueringer
	<p>Styrke opplæring i generiske ferdigheter for ph.d.-kandidater, både i disiplin- og profesjonsfag, som oppfølging av HUMSAM-rapport om generiske ferdigheter</p>		X	1, 3	Rapport fra HUMSAM-gruppen
	<p>Tilby et samordnet emnetilbud på ph.d.-programnivå, spesielt knyttet til teori og metode</p>		X	3	Studieplanprosessen
	<p>Videreutvikle og følge opp eksisterende ordninger (oppstartssamtale, fremdriftsrapportering, midtveisseminar og sluttseminar, samt årlige medarbeidersamtaler for våre ansatte stipendiater) for å sikre god progresjon</p>	X		8	

Kapittel 2: Utdanning

Mål for 2026	Tiltak	Periodisering		SP	Avhengigheter og samarbeid
		2023	2024–26		
<p>Mål 4: SU skal tilpasse studieporteføljen til nye økonomiske rammevilkår gjennom å utrede modeller for samarbeid på tvers av studieprogram og fagmiljø. Studieporteføljens faglige profil skal styrkes gjennom tettere kobling til strategisk personalplan, forskningsgrupper og tematiske satsninger, særlig sosial bærekraft og inkludering. Fagmiljøene skal prioritere utvikling av studieporteføljen i tråd med anbefalingene i <i>Fremtidens HUMSAM-studier</i>. Vi skal i fellesskap videreutvikle studieprogrammene med særlig vekt på å samordne og styrke metodefag på tvers av fagmiljø på SU og NTNU. Studieporteføljen skal gi større mulighet for studentmobilitet (inn-/utveksling) gjennom aktiv bruk av institusjonsavtaler og eksisterende og nye forskningssamarbeid.</p>	<p>Utrede, forankre og vedta prinsipper for videre utvikling av studieporteføljen, og særlig prioritere utdanningstilbud som inngår i <i>Fremtidens HUMSAM-studier</i>. Utredningen skal omfatte analyser av mulige samarbeid på tvers av institutt og studieprogram, både profesjon og disiplin.</p>	X		1,3, 12	Rammebetingelser – insentivordninger for samarbeid på tvers av institutt og fakultet.
	<p>Iverksette vedtatte prinsipper i videre utvikling av studieprogram og -portefølje.</p>		X		
<p>Mål 5: SU skal være en premissleverandør for hvordan fleksible og desentrale tilbud skal/kan finansieres, og tilbys/organiseres. Etablerte strukturer skal videreutvikles, og tilbudene skal inngå som en integrert del av studieporteføljen. Alle våre fagmiljøer skal ha utdanningstilbud som er tilpasset studenter i ulike livsfaser, både campusbasert og nettbasert, heltid og deltid, og med basis i fakultetets forskning og satsningsområder. SU skal legge til rette for livslang læring som bidrar til økt kompetanse og omstilling i arbeidslivet, og eksisterende studietilbud skal i større grad tilpasses studenter i arbeid. Vi skal i større grad utforske</p>	<p>Utarbeide en overordnet plan for fakultetets videre arbeid med livslang læring.</p>	X		1, 2, 4	Rammebetingelser – finansieringsordninger, fleksible arealer i dagens og fremtidens campus, kapasitet i fagmiljø og rekruttering av relevant kompetanse. Samarbeidsavtaler – videreføring av eksisterende og inngåelse av nye.
	<p>Utrede mulige modeller for gjenbruk og tilpasning av eksisterende tilbud for nye studentgrupper.</p>	X			
	<p>Utvikle tilbud innen områdene organisasjon og ledelse</p>	X			
	<p>Utvikle tilbud innenfor sektorene helse og oppvekst</p>		X		
	<p>Utvikle og pilotere fleksible studietilbud for nye målgrupper og studenter i ulike livsfaser.</p>		X		
	<p>Styrke tverrprofesjonelt utdanningsamarbeid med Unikom/TRD.3.0 om helse og oppvekst</p>		X		

og bruke digitale muligheter og tilby videreutdanning i alle tre campusbyer.					
Mål 6: Arbeidslivsrelevans er høyt prioritert i arbeidet med utviklingen av studieporteføljen og i rekrutteringen av studenter. SU skal utvikle studieprogrammenes arbeidslivsrelevans i bredden, og styrke 1) samarbeidet med arbeidslivet, 2) kvalitet i praksis i profesjonsstudier, 3) praksisnære og studentaktive undervisnings- og vurderingsformer. Studentene våre skal ha høy metodekompetanse og få erfaring med tverrfaglig og/eller og tverrprofesjonell samhandling.	Utrede, støtte og pilotere tilbud på tvers av faggrenser.	X		1, 3	Rammebetingelser – insentivordninger for samarbeid på tvers av institutt og fakultet. Samarbeidsavtaler – videreføring av eksisterende og inngåelse av nye.
	Systematisere og pilotere nye former for samarbeid med arbeidslivet (bl.a. TRD3.0).	X			
	Tydeliggjøre den samfunns- og utdanningsvitenskapelige kompetansen i studentrekruttering og i kontakt med arbeidslivet.	X			

Kapittel 3: Innovasjon og omstilling

<p>Mål 7: SU skal arbeide kunnskapsbasert og systematisk med helhetlig læringsmiljø for bedre gjennomføring, mer tilstedeværelse på campus, trivsel og god psykisk helse. SU skal jobbe for god studentrekruttering og mer mangfold i våre studier. SU skal stimulere og støtte fagmiljø som ønsker å utvikle innovativ læring, og spesielt utviklingsprosjekter som involverer studenter og eksterne partnere. Dette kan være knyttet til læringsareal i arbeid med campusutvikling, utforsking av digitale muligheter eller studentaktive læringsmiljø. Vi skal legge til rette for erfaringsdeling og spredning på tvers av fagmiljø.</p>	Videreutvikle strukturer for systematisk samarbeid med studentdemokratiet og linjeforeningene.	X		6, 7, 8	<p>Infrastruktur og rammebetingelser – utviklingsplan for eksisterende og nye campuser.</p> <p>Oppfølging av NTNUs utvalgsarbeid innen utdanningsfaglig kompetanse og læringsstøtte, og avklare ressurser til utdanningsfaglig kompetanse.</p>
	Jobbe systematisk for økt mangfold i rekruttering, og for økt rekruttering fra egne bachelorprogram til masterprogram.	X			
	Dele erfaringer med og videreutvikle praksiser for bruk av læringsassistenter.	X			
	Utforske og utvikle ulike lærings- og studentareal knyttet til eksisterende og nye campuser.	X			
	Systematisk videreutvikle læringsstøtte i samarbeid mellom BLINK og fagmiljøene.	X			
	Utvikle nye moduler/samarbeid om utdanningsfaglig kompetanse.		X		
<p>Mål 8: Vi møter stadig nye forventninger til partnerskap også i planlegging og gjennomføring av forskning. Våre partnere skal ta vår forskning i bruk i sitt omstillingsarbeid. SU skal sikre at de forskningsgruppene som har aktivt samarbeid med våre partnere har best mulig vilkår for å omdanne forskning til praktisk bruk. Dette arbeidet skal drives med tydelig fokus på samfunns effekter, forskningsetikk og akademisk frihet.</p>	Definere lederansvar, sikre god organisering og videreutvikle den administrative støtten for innovasjon og omstilling, og utvikle nye støtteordninger på området.	X		4, 11	Ny innovasjonsavdeling?
	Evaluere piloten for stort samskappingsprosjekt som ble gjennomført i 2022, og gjennomføre en bred diskusjon om innretning på fremtidige satsninger av denne typen med sikte på å bidra til kunnskapsutvikling og omstilling i offentlig sektor	X		4, 9	TRD 3.0
	Delta aktivt i utforming av det målrettede samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge som regjeringen lanserte i sin langtidsplan	X		4, 11	LTP 2023-2032
	SU sine fagmiljø skal delta aktivt i realiseringen av samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge		X	4, 11	

Kapittel 4: Organisasjon, infrastruktur og arbeidsmiljø

Mål for 2026	Tiltak	Periodisering		SP	Avhengigheter og samarbeid	
		2023	2024–26			
<p>Mål 9: Enhetene skal ha verktøy og metodikk for økonomistyring som støtter opp under realisering av langsiktige mål, planlegging og styring av virksomheten. Dette skal støttes av strategiske personalplaner som gjør at virksomhetsstyringen kobles til de faglige og strategiske ambisjonene. Risikovurdering av virksomheten skal hjelpe ledelsen til å ta bedre beslutninger ved å synliggjøre usikkerheter og svakheter som må håndteres og hvilke risikoer som kan aksepteres.</p>	<p>Fakultetsadministrasjonen skal etablere og utvikle gode rutiner for gjennomføring av risiko- og mulighetsanalyser for fakultetet som helhet.</p>	X			<p>NTNUs retningslinjer for risikostyring</p> <p>NTNUs reviderte retningslinjer for sikkerhetskultur og informasjonssikkerhet</p>	
	<p>Fakultetsadministrasjonen og instituttene skal sørge for at ansatte har tilstrekkelig opplæring innen informasjonssikkerhet slik de kan ivareta sin plikt til å vurdere risiko ved nye prosjekter og i all informasjonsbehandling.</p>	X				
	<p>Gjennomgå fakultetets viderefordelingsmodell og prinsippene i virksomhetsstyringen for å tilpasses endringer i rammebetingelsene</p>		X			Nasjonal finansiering av sektoren og NTNUs modell for VFM
<p>Mål 10: Enhetene skal ha strategiske personalplaner som gjør at vi rekrutterer og utvikler ansatte ut ifra ambisjoner <i>både</i> innen forskning og utdanning. SU skal ha en samlet strategisk personalplan for de teknisk-administrative funksjonene basert på ambisjonene, fremtidige rammebetingelser og kompetansebehov. Vi skal tiltrekke oss kandidater og sikre at de best kvalifiserte takker ja. Ansatte skal få tilbud om kompetanseutvikling, ha fleksibilitet i arbeidshverdagen og god tilhørighet til arbeidsmiljøet. Likestilling, kjønnsbalanse, inkludering og mangfold skal stå sentralt i arbeidet.</p>	<p>Fakultetsadministrasjonen og instituttene skal sammen effektivisere og standardisere rekrutteringsprosessene for alle stillinger. Det skal utvikles prosesser og verktøy for å nå de rette søkerne på de rette arenaene og for å styrke mangfold og likestilling. Der hvor det er vanskelig å få kvalifiserte søkere skal vi utarbeide langsiktige planer for å kvalifisere egne ansatte og talenter</p>	X		8,12	NTNU Sak, internt NTNU (Utdanningsfaglig kompetanse), HR/HMS avdelingen	
	<p>Utrede virkemidler for kompetanse- og karriereutvikling for alle ansatte</p>	X		8	Nasjonale føringer og NTNUs rammeverk for karriereutvikling	

	Videreutvikle fakultetets samlede strategiske personalplan for teknisk-administrative funksjoner. Den skal sikre at vi rekrutterer og utvikler ansatte ut ifra SUs ambisjoner, rammebetingelser og kompetansebehov og evner til å utnytte ressursene på tvers av enheter	X		8	Instituttene og fakultetsadministrasjonen
Mål 11: God infrastruktur er avgjørende for utdanning og forskning. Fakultetet skal være en premissgiver i planlegging og bygging av campus og digital infrastruktur. Vi skal ha nok lederkraft og støttefunksjoner til å kunne påvirke og fremme enhetenes behov. Vi skal være godt koordinert med de vi bygger og skal bo sammen med. Brukermedvirkningen skal være effektiv og reell. Vi skal delta aktivt i utviklingen av funksjonelle, fleksible og bærekraftige bygg som ivaretar behovene til fakultetets fagmiljøer og som legger til rette for samarbeid og sambruk.	Styrke ledelsen med en tredje prodekan som skal ha særskilt ansvar for deler av campusarbeidet. Sette av ressurser i ledelsen på instituttene til arbeidet.	X		6,7	Følger lederperioden ved SU
	Styrke støtteapparat med ressurser og kompetanse, slik at det kan støtte og legge til rette for ledelsen, ansatte og studentene sitt arbeid med campus og digital infrastruktur	X		7,8,9	Campusprosjektet, IT avdelingen, Digitaliseringsprogrammet. Byggeperioden frem til 2029
	Effektivisere strukturen for brukermedvirkning slik at de riktige personene bidrar på rett tidspunkt og ikke bruker mer av sin tid enn nødvendig	X			Campusprosjektet (prinsipper for brukermedvirkning)
Mål 12: SU har som mål å opprettholde bredden i våre samfunnsvitenskapelige disipliner. Dette er viktig for NTNU som breddeuniversitet, og for vårt samfunnsoppdrag. Studentrekruttering og endrede nasjonale og institusjonelle rammebetingelser gir instituttene ulike forutsetningene for å nå sine ambisjoner. De små disiplinernes eksistens må sikres faglig og økonomisk.	Etablere en gruppe sammensatt av representanter for disiplinene som vurderer ulike muligheter for samarbeid og organisering på tvers av fagmiljø	X		9	Internt mellom instituttene
Mål 13: Det skal være bærekraftig å være leder ved SU. Det skal være balanse mellom kravene som stilles og muligheten for å gjøre en god	Rollene i ledergruppene ved instituttene, dekanat og i fakultetsadministrasjonen skal beskrives med forventninger og krav. Det	X		8	Intern

<p>jobb. Å være instituttleder skal være en attraktiv jobb hvor man støttes av en ledergruppe. I ledergruppen skal ansvar og roller være avklart, og samarbeidet være godt. Ledergruppen skal støttes av en administrasjon som arbeider effektivt, er faglig oppdatert og robust.</p>	<p>skal avtales tilstrekkelig tid til nestledernes arbeid ved instituttene.</p>				
	<p>Oppgavefordeling og ressursbruk i hele fakultetets administrative og tekniske funksjoner skal gjennomgås i lys av ambisjoner, rammebetingelser, digitalisering og kompetansebehov</p>		X	8	Ett NTNU, NTNU Sak Digitaliseringsprogrammet
	<p>Fakultetsadministrasjonen og instituttene skal gi ledere tilstrekkelig lederstøtte slik at de kan ivareta sin rolle i styre, råd og utvalg. Videreutvikling av møtearenaer, kompetanse og støtteapparat.</p>	X		8	Ett NTNU, NTNU Sak
	<p>Rollen som forskningsansvarlig, særlig med tanke på helseforskning, forskningsetikk og datahåndtering/personvern skal styrkes.</p>	X	X	9,11	
	<p>Videreutvikle det forskningsadministrative nettverket FORAN, slik at både ledere og forskere skal få tilstrekkelig administrativ støtte gjennom hele prosjektsyklusen</p>	X		9,11	
<p>Mål 14: Det er innenfor områdene reise, innkjøp og gjenbruk/avfall at fakultetet har de største forutsetningene for å bidra til et redusert klimafotavtrykk. Vi skal arbeide systematisk for å redusere eget klimafotavtrykk og bidra med vår andel for at NTNU skal nå sine klimamål.</p>	<p>Alle reiser skal vurderes ut ifra et klimahensyn og hva som er den mest miljøvennlige måten å reise på før reisen gjennomføres.</p>	X	X	5	NTNUs handlingsplan for klima og miljø
	<p>Antallet reiser skal reduseres og digitale løsninger erstatter reiser der det er hensiktsmessig.</p>	X	X	5	
	<p>Alle enheter skal alltid vurdere gjenbruk, kjøpe brukt eller reparasjon før vi gjennomfører nyanskaffelser</p>	X	X	5	NTNUs innkjøpsreglement, rammeavtaler mm

ⁱ Styringsparameter, jf. [utviklingsavtalen med KD, slik den er vedtatt i styremøtet 20. september](#)

Instituttstyret ILU

Sak ILU 36/22 Strategisk personalplan – status for plan/prosess for revidering våren 2023

Hensikt: Instituttstyret får en kort orientering om status for plan for revidering av SPP våren 2023, til grunnlag for diskusjon. Instituttleder tar innspillene fra styret med i det videre arbeidet.

Innledning

Strategisk personalplan for ILU for 2023-2028 ble vedtatt i instituttstyremøte den 21. april i år. SPP er et dynamisk støtteverktøy i det strategiske arbeidet ved instituttet. Bemanning og økonomi henger sammen og derfor fikk instituttstyret i forrige møte (ILU 31/22) en orientering om status for stillinger i SPP og koblingen mellom SPP og langtidsbudsjettet (LTB). Her ble orientert om forventningene i langtidsperioden med stagnasjon eller nedgang i bevilgningsøkonomien, økt konkurranse om ekstern finansiering (BOA¹) sammen med strammere NTNU-intern styring. ILU forventer et trangere handlingsrom og det gir økt behov for prioriteringer.

Instituttleder har ønsket å videreføre ambisjonen i den strategiske personalplanen om at ILU styrer virksomheten slik at vi skaffer oss et handlingsrom. I diskusjonene i instituttstyret i april møtet ble det gitt støtte til at den strategiske personalplanen var offensiv og ivaretagende i forhold til de ansatte, og at den gir instituttet et handlingsrom fordi forslagene samla sett gir rom for økt aktivitet. I dette ligger en forventning om at rekruttering av flere vitenskapelig ansatte skal gi instituttet bedre uttelling på eksternfinansiert aktivitet. Endringene i styringsinformasjon som er varslet gjennom perioden etter at SPP ble vedtatt, gjør det enda mer aktuelt med en gjennomgang og revidering av SPP. Dette arbeidet planlegger vi å gjøre i vårsemesteret.

¹ Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Plan og prosess for revidering av SPP og dilemmaer i styringen

Overgangen til nye økonomi- og lønssystem og ny økonomimodell ved NTNU fra 1.1.2023 (BOTT ØL-prosjektet) gir ringvirkninger og noen styringsdilemmaer. Fristene som settes NTNU-internt vil avhenge av når de ulike verktøyene er tilgjengelige. I det helhetlige bildet frembringer det mange utfordringer at vi mangler budsjettall, som vi bruker som kunnskapsgrunnlag i planarbeidet. Dette begrunnes nærmere nedenfor.

For det første brukes mye ressurser til å planlegge overgangen til det som kommer (BOTT ØL og NTNU Sak). Det gjør at vi mangler administrative ressurser til andre oppgaver, og det vil bli mer belastning på alle ledernivåer ved instituttet. Et viktig arbeid som trenger administrativ støtte er å gå gjennom ressursplanleggingsarkene sammen med fagseksjonslederne, som kunnskapsgrunnlag for revidering av SPP.

For det andre får vi løpende informasjon om hvilke av dagens rutiner som ikke vil være på plass fra 1. januar. Et eksempel er den automatiske oppdateringen av bemanningsplanen i BEVISST², som opphører fra 19. desember i år. Bemanningsplanen må oppdateres manuelt fra 20.12.22 - 1.2.23, og denne perioden kan bli forlenget. ILU har hatt en del vekst og instituttets størrelse gjør at vi alltid vil ha en del bevegelse i arbeidsstokken, derfor er det utfordrende å miste denne automatiserte tjenesten. Tallgrunnlaget opparbeidet i fjor kan ikke gjenbrukes i SPP-arbeidet.

For det tredje går vi inn i neste år med et årsbudsjett som er utarbeidet på grunnlag av første året i langtidsbudsjettet, og som ikke har detaljeringsgraden til et årsbudsjett. Dette er informasjon vi trenger når vi skal budsjettere aktivitet, for eksempel planlegge strategiske satsninger eller ta endelig stilling til størrelsen til budsjettene på fagseksjonene ved ILU. I forbindelse med overgangen til nye økonomisystem og ny økonomimodell er frist for årsbudsjett 2023 og langtidsbudsjett forlenget, med estimert ny frist 1. mars. Forutsetningen i LTB var tallgrunnlaget for 2022 (prognosen pr. oktober), men det kan bli endringer etter at årsregnskapet for 2022 er avsluttet. Endringer i resultatet kan påvirke det økonomiske handlingsrommet (avsetninger).

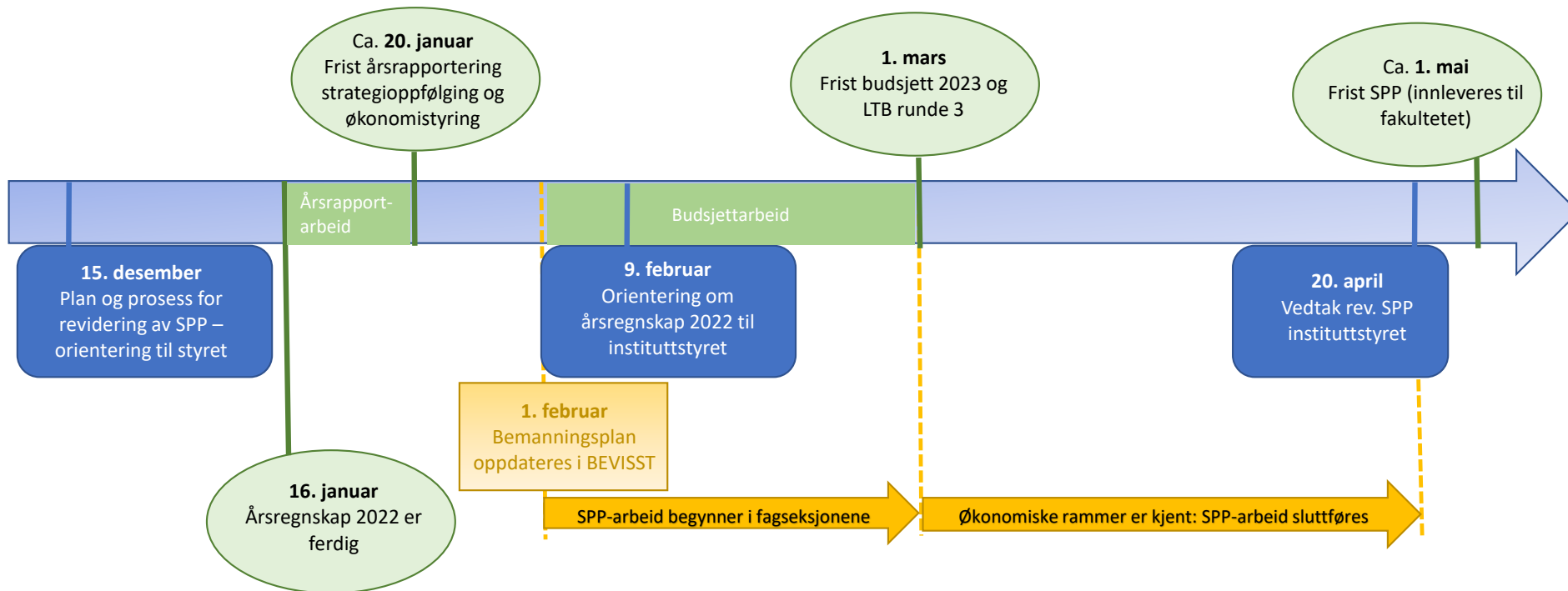
² Verktøy for virksomhetsstyring ved NTNU

For det fjerde er det noen budsjettposter og saker som fortsatt står som uavklarte, og som har betydning for hvilke strategiske beslutninger vi kan ta. Det ene er husleie for arealer i E.C. Dahls gate 10. ILU har valgt å ikke legge kostnadene på 2 mill. kroner/år (markedspris) i LTB fordi vi mener det ikke er riktig at instituttet skal betale markedsleie for ansattarealer som henger sammen med organisk vekst og flere ansatte som en konsekvens av at lærerutdanningene er femårige masterutdanninger. Vi mener det er opplagt og naturlig at NTNU skiller mellom ekspansjon som miljøene tar initiativ til og ønsker selv (som vi kan forvente må betales med markedsleiepris), og vekst pga. nasjonale politiske reformer (som bør inngå i internhusleien). Det andre er arbeidet med en helhetlig plan for ILU på campus Kalvskinnet. Dette er et samarbeid med Eiendomsavdelingen som skulle ha startet tidlig i høst, men som har ennå ikke kommet i gang.

Oppsummert betyr dette at instituttet mangler styringsinformasjon, forårsaket av knapphet på ressurser og tilgang til verktøy som gir det samla kunnskapsgrunnlaget vi mener er nødvendig når vi skal revidere strategisk personalplan. Instituttleders vurdering er dermed at prosessen med revidering må forskyves noe. Vi tar sikte på at den interne prosessen kan starte cirka 1. februar. Men det forutsetter at fakultetets frist for å levere revidert SPP blir 1. mai. Dersom denne fristen forskyves, vil instituttet også forskyve vårt arbeid. Vi har laget en tidslinje som viser hva vi mener er sannsynlig at vi kan få til. Sak om revidering av strategisk personalplan for ILU 2023-2028 blir med nevnte forutsetning vedtakssak i instituttstyret i april neste år.

Vedlegg:

- Tentativ tidslinje for revidering av SPP 2023-2028

Instituttstyret ILU

Sak ILU 37/22 Aasen-utvalget og opptak til lærerutdanning

Hensikt: Opptaksutvalget (Aasen-utvalget) leverte sin rapport til forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe den 1. desember i år. Utvalget foreslår å legge om hele systemet for opptak til universiteter og høyskoler. Instituttstyret inviteres til diskusjon om rapportens anbefalinger. Instituttleder tar innspillene fra styret med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

Styremedlemmene Unni Eikeseth og Per Esben Myren-Svelstad fra gruppen fast vitenskapelig ansatte foreslo i september en diskusjonssak i instituttstyret i tilknytning til arbeidet i det såkalte Aasen-utvalget. De ønsket å se arbeidet særlig i lys av diskusjoner om mangfold og inkludering i lærerutdanninga. Styreleder fant det formålstjenlig å avvente til utvalgets rapport foreligger, slik at instituttstyret kan diskutere saken på bakgrunn av rapporten og dens anbefalinger.

Følgende avsnitt er utklipp fra styremedlemmenes forslag til diskusjonssak:

Enkelte studiar tydar på at menn med fordel kan rekrutterast til læreryrket seinare enn kvinner, og at dei bør rekrutterast frå andre stader enn berre vidaregåande. Dette kjem fram i ein artikkel av Bente Abrahamsen, der ho skriv at «høy alder [synes] å øke sjansen for at mannlige studenter gjennomfører [profesjonsstudium]» <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/issn.1504-291X-2020-03-03>. Viss vi vil ha fleire mannlege studantar, bør opptakssystemet derfor kanskje ta høgde for at menn kjem inn i lærerutdanninga seinare, og med andre og meir samansette bakgrunnar enn kvinnelege studantar.

Innledning

Opptaksutvalget ble oppnevnt den 23. april 2021 for å gjøre en helhetlig gjennomgang av regelverket for opptak til universiteter og høyskoler. Utvalget foreslår en ny modell for opptak

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

til høyere utdanning. Modellen er basert på prinsipper om at regelverket skal være mest mulig rettferdig, effektivt og enkelt å forstå.

I kapittel 1.6 i rapporten begrunner utvalget sitt forslag til ny modell. *I pressemeldingen som fulgte lanseringen oppsummerer Kunnskapsdepartementet de viktigste forslagene slik:*

Karakterer beholdes som rangeringsmetode for de aller fleste

Utvalget foreslår at ordning med førstegangsvitnemålskvote og ordinær kvote erstattes med én karakterkvote hvor alle konkurrerer med karakterene fra første gang fagene ble bestått. Karakter fra videregående har sterk sammenheng med gjennomføring i høyere utdanning, og er en effektiv og enkel måte å rangere på. Utvalget foreslår at kvoten skal gjelde 80 prosent av studiepllassene.

Søkere som trenger en ny sjanse, skal få ta en opptaksprøve

Søkere som ikke har gode nok karakterer skal få en ny sjanse. 20 prosent av plassene settes av til en opptaksprøvekvote, der søkerne kan ta en standardisert prøve. Dette er etter modell fra det svenske högskoleprovet. I dag er det søkere som ikke har karakterer fra videregående, men som oppnår studiekompetanse via andre ordninger, som realkompetanse. Disse søkerne vil kunne ta opptaksprøven for å kunne konkurrere seg inn på studier med flere søkere enn plasser.

Vil fjerne alle tilleggspoeng

Utvalget foreslår å avvikle dagens ordning med alders- og tilleggspoeng. I dag er det mulig å opparbeide seg poeng for alder og for enten førstegangstjeneste, fagskole, folkehøyskole eller høyere utdanning. Poengene forsinker oppstart i høyere utdanning, særlig på studier med mange søkere.

Ikke mulig å forbedre karakterene, men mulig å ta nye fag

Også muligheten til å forbedre karakterer fra videregående opplæring bidrar til senere studiestart for mange. Derfor foreslår utvalget at forbedrede karakterer ikke skal telle i

opptaket, og at søkere som trenger en ny sjanse, i stedet kan ta en opptaksprøve. Det skal være mulig å ta nye fag etter fullført videregående, men ikke forbedre karakterer.

Vil erstatte kjønnspoeng med kjønnskvote

Utvalget foreslår å videreføre dagens ordning med spesielle kvoter for nordnorske søkere og søkere med samisk språkkompetanse. I tillegg til disse foreslår utvalget å erstatte kjønnspoeng med kvoter for kjønn på noen utdanninger. Kvoteene skal bidra til at arbeidslivet og enkeltmennesker skal ha tilgang til yrkesutøvere av begge kjønn.

Foreslår å fjerne særskilte karakterkrav

Muligheten til å sette karakterkrav for å komme inn på en utdanning foreslås avvirket. Det gjelder blant annet dagens karakterkrav for lærerutdanninger og sykepleierutdanninger. Utvalget begrunner dette prinsipielt med at generell studiekompetanse er hovedveien inn til høyere utdanning og bestått skal bety at vedkommende er kvalifisert til en studieplass som er ledig. Karakterer skal brukes til rangering, ikke til kvalifisering.

En høring internt ved NTNU

Det er god grunn til å forvente at NTNU vil levere et hørings svar til KD i lys av forslag til endringer i opptaksforskriften som følger av anbefalinger i rapporten fra Opptaksutvalget. Normalt gjennomføres slike høringer internt i NTNU på en slik måte at ILU leverer våre innspill til SU-fakultetet, som sammenfatter alle innspillene fra sine underenheter i et felles SU-internt innspill til nivå 1. NTNU sender deretter på bakgrunn av alle interne innspill, ett felles høringsinnspill til KD på vegne av hele universitetet.

Som vi ser av mandatet jobber KD med flere parallelle saker som påvirker opptaksregelverket. Dersom flere behov for justeringer i opptaksforskriften oppstår parallelt er det grunn til å tro at KD vil slå disse sammen i en felles høring.

Lenke til rapporten:

- [NOU 2022:17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler](#)